

Ormoške novice

Včasih se je preprosto potrebno ustaviti, umiriti in zadihati.
Prihaja prijeten čas družinske harmonije.
Želimo vam, da bi ga preživeli in doživeli v osrečujočem okolju.

Vaš korak v novo leto naj ne bo negotov,
ampak trden in zanesljiv z upanjem na lepo prihodnost!

Lepe in mirne praznike ter obilo sreče in zadovoljstva v letu 2022
vam želi župan Občine Ormož z občinsko upravo!

Foto: **Ciril Ambrož**

Knjižarjenju in Knjižnici Ormož posebna pohvala Združenja splošnih knjižnic

Besedilo: **Marinka Vnuk**

Foto: **Knjižnica Ormož**

Knjižnica Ormož leto 2021 zaključuje s še eno nagrado, s še enim uspehom. Po uvrstitvi med štiri najboljše zelene knjižnice na svetu na natečaju IFLA Green Library Award 2021 in uvrstitvi projekta Pesem za kavo med 11 najboljših praks na svetu v času pandemije po mnenju Ameriške knjižničarske zveze, smo priznanje tokrat prejeli iz rok domače strokovne javnosti. V Tednu splošnih knjižnic je namreč Združenje splošnih knjižnic podelilo nagrade za najboljše projekte splošnih knjižnic, ki kažejo inovativen pristop k strokovnemu knjižničarskemu delu oziroma k oblikovanju storitev za uporabnike. Med prijavitelji so izstopali, kot so zapisali v združenju, nekateri zelo posebni projekti, ki jim je komisija izrekla posebno pohvalo, saj so jih knjižnice oblikovale z veliko mero občutka za svoje okolje in ljudi v njem - Knjižnica Franca Ksavra Meška Ormož je to storila s projektom Knjižarjenje.

Knjižariti smo v sodelovanju z Radiom Prlek pričeli decembra 2019, ko je bila predvajana prva mesečna radijska oddaja, takrat še brez imena, s katero smo knjižnico in branje skušali približati vsem, ki z njima nimajo ali imajo le malo stika. Za oddajo knjižničarji vsak mesec spišemo besedilo, v katerem predstavimo delovanje knjižnice, knjižne novosti in sezname najbolj branih knjig, pripravimo scenarij in zvočne posnetke s knjižničnih dogodkov, naredimo izbor slovenske glasbe s knjižničnih polic ter oddajo posnamemo, za montažo in predvajanje pa poskrbijo na Radiu Prlek, kjer se lahko s knji-

žnico po radijskih valovih družite vsak prvi ponedeljek v mesecu. Čas korone je prinesel veliko novosti tudi v knjižničarstvo. Knjižnice smo pričele vlagati veliko truda v to, da smo čim več svojih vsebin približale uporabnikom tudi na vizualen način, še zlasti preko spletnih medijev. Januarja 2021 je tako zaživelo še Knjižarjenje na KTV Ormož, za katero se pripravijo posnetki v lastni produkciji v dolžini do 90 minut, vsebine se dopolnijo s prispevki iz arhiva KTV Ormož, predvajane so pa vsak torek v mesecu.

V knjižnici bomo z vami, upamo, da še naprej uspešno, knjižarili tudi v prihodnje, vse bralce, poslušalce in gledalce pa vabimo, da si praznične dneve polepšate s knjigo, pravljico ali morda celo ogledom ali poslušanjem še enega projekta, s katerim navdihujemo slovensko strokovno javnost.

Kolofon

Uredniški odbor si pridržuje pravico spremembe naslovov, izbire in krajšanja člankov.

Izdajatelj: Občina Ormož, Ptujška c. 6, 2270 Ormož.

Odgovorna urednica: Alenka Lah.

Uredniški odbor: Tina Erhatic, Nino Miličič, Irma Murad, Barbara Podgorelec.

Lektoriranje: Marinka Vnuk.

Naklada: 4250 izvodov.

Tisk: Tiskarna Ekart, d. o. o., Spodnje Jablane 19, 2326 Cirkovce, <https://www.tiskarna-ekart.si/>

Glasilo Ormoške novice je vpisano v razvid medijev, ki ga vodi Ministrstvo za kulturo RS, pod zaporedno številko 1390. Glasilo prejema brezplačno vsa gospodinjstva v občini Ormož.

Obvestila uredniškega odbora

Naslednja številka bo izšla predvidoma marca 2022. Prispevke lahko pošiljate v digitalni obliki ali na e-mail: alenka.lah@ormoz.si, lahko pa jih osebno prinesete na sedež Občine Ormož.

Za morebitne informacije smo vam na voljo na telefonski številki 02/741 53 18.

Glede na predviden izid naslednje številke vas prosimo, da pošljete prispevke najkasneje do 4.3.2022. Prispevki naj bodo podpisani in opremljeni s fotografijo dogodka. Vsi prispevki so pred objavo lektorirani.

Dosedanjim avtorjem prispevkov se zahvaljujemo za pomoč pri oblikovanju našega glasila in upamo na ponovno sodelovanje.

*Ko hodiš, pojdi zmeraj do konca.
Spomladi do rožne cvetice,
poleti do zrele pšenice,
jeseni do polne police,
pozimi do snežne kraljice,
v knjigi do zadnje vrstice,
v življenju do prave resnice,
v sebi do rdečice čez eno in drugo lice.
A če ne prideš ne prvič, ne drugič
do krova in pravega kova,
poskusi vnovič in zopet in znova.
(Tone Pavček)*

Drage bralke in dragi bralci,

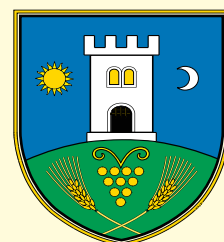
pri koncu je še eno leto. Leto, polno nepredvidljivih situacij, leto, polno strahu in negotovosti. A kljub negotovemu času je bilo tudi leto, v katerem se nam je vseeno zgodilo veliko lepega, pomembnega, nepričakovanega, srčnega.

In ko si ob koncu segamo v roke in na pragu novega drug drugemu želimo samo sreče in zdravja, vam tudi jaz drage bralke in dragi bralci zaželim vsega lepega v prihodnjem letu. Naj bo čim bolj umirjeno in naj se življenje vrne v stare tire.

Želim vam, da bi imeli srečo vedno s seboj in da bi jo lahko podarili tudi tistim, ki jo potrebujejo. Naj se v vaša jadra v prihodnjem letu upre dober in prijazen veter. Ne pozabite, da kar kane z neba, je treba vzeti, in kar vam svet nakloni, naj vas ne zlomi.

Želim vam lepe in mirne božične praznike ter srečno, zdravo, prijazno in uspešno leto 2022!

*Alenka Lah
odgovorna urednica*

Spoštovane občanke in spoštovani občani občine Ormož,

približujemo se zaključku leta 2021, ki nas je zaznamovalo na različnih področjih. Čeprav na nas še vedno močno vpliva COVID-19, verjamem, da smo v tem letu preživeli tudi trenutke, na katere se bomo z veseljem spomnili.

Neuresničene želje in novi cilji naj nam bodo tisto vodilo, ki nas bo spodbujalo za naprej, in naj nam bodo tiste stvari, ki so bile včasih zapostavljene, osnova preživetja tega decembrskega časa. Pogovor z najbližjimi, igra s svojimi otroki, pozaba na vsakdanji vrvež, zavedanje pomena zdravega telesa, branje knjige, gledanje slik iz mladosti itd. Torej, početje tistega, kar nam je v veselje, kar nam zapelje slabe misli daleč stran, nam da nasmeh na obraz kot tudi pripelje veliko pozitivne energije. Decembrski čas je tudi tisti mesec, ko potegnemo črto narejenemu in si zadamo cilje za novo, prihajajoče leto. V letu 2021 je bila Občina Ormož pri realizaciji projektov zelo uspešna. Projekti, ki so bili v letošnjem letu zaključeni, kot tudi tisti, ki so trenutno v teku, so absolutno izboljšali pogoje v naši občini in nam omogočili nadaljnji uspešni razvoj. Tudi načrti za prihodnje leto so zelo vzpodbudni in močno investicijsko naravnani. Ponosni smo lahko, da sta proračuna za leto 2021 in leto 2022 skupaj težka več kot 50 milijonov €.

Seveda so vse te investicije nične, če ne negujemo tudi družbe-

nega življenja ljudi, kjer ljudje prepoznajo in začutijo dobrodošlico življenja v občini. Sodelovanje ljudi na različnih področjih je izjemnega pomena. Vsakdo je v tem letu napravil kaj pozitivnega. Če vse te pozitivne stvari zložimo skupaj, lahko hitro ugotovimo, da nam je na marsikaterem področju uspelo. Na tem mestu tudi zahvala vsem občankam, občanom in institucijam, ki ste pomagali ljudem in večkrat dokazali, da vam ni vseeno za skupnost, v kateri živimo.

Z vsem tem zapisanim se že veselim vstopa v leto 2022. Leto polno izzivov, leto, ko bomo stopili na pot ustvarjanja novih projektov in doživetij. To bo tudi leto, ko se bomo srečevali in spet ustvarjali skupaj. Ustvarjali pa ne bomo samo za občino Ormož, ampak za vse nas in za vse tiste, ki bodo za nami živeli na tem prelepem, najlepšem koncu Slovenije.

Drage občanke, spoštovani občani, želim vam vse dobro v letu 2022. Naj se vam izpolnijo vse želje. Predvsem naj vam pa služi zdravje. Čas naj vam hitro teče ob stvareh, katerih ne marate, in čas se naj vam skoraj ustavi ob tistem/tistih, ki jih imate radi.

Se vidimo v letu 2022!

*Danijel Vrbnjak,
župan Občine Ormož*

Večje investicije v letu 2021

Ureditev kolesarske poti- Pavlovci

Pločnik pri Eurospinu

Ureditev parka pri avtobusni postaji Ormož

Modernizacija cest

Komunalna in infrastrukturna ureditev EPC

Obnova mostu v Vičancih

Ureditev komunalne infrastrukture -naselje Vinarska

Obnova zgornje površine atletskega stadiona

Oskrba s pitno vodo v porečju Drave – 4. sklop – Ormoško območje

Zamenjava poda in stolov - KD Ormož

Rekonstrukcija in nadgradnja čistilne naprave Ormož

Rekonstrukcija in dozidava - Vrtec Podgorci

Energetska sanacija-OŠ Podgorci

Energetska sanacija -Ljudska univerza

Energetska sanacija-Košarkina Kog

Stoji učilna zidana

Besedilo: Irma Murad

Leto, ki se počasi izgublja v spominih, je bilo, tako kot leto poprej zaznamovano z epidemijo. V preteklih dveh letih je epidemija močno vplivala tudi na osnovnošolce. Nič več ni bilo samo po sebi umevno, da pouk poteka izključno v šolskih klopih. Ob koncu leta 2020 je pouk za vse osnovnošolce potekal na daljavo, v vrtcih se je izvajalo le nujno varstvo.

Časovnica odprtosti naših osnovnih šol in vrtcev v letu 2021:

Termin	Izvedba pouka	Odprtost vrtcev
1. 1. 2021–22. 1. 2021	Pouk na daljavo za vse razrede	Izvaja se nujno varstvo
26. 1. 2021–29. 1. 2021	1.–3. razred: pouk v šoli Ostali razredi: pouk na daljavo	Izvaja se nujno varstvo do 25. 1. 2021; od 26. 1. 2021 so vrtci odprti
1. 2. 2021–12. 2. 2021	1.–3. razred: pouk v šoli Ostali razredi: pouk na daljavo	Vrtci so odprti
15. 2. 2021–19. 2. 2021	Zimske počitnice	Vrtci so odprti
22. 2. 2021–31. 3. 2021	Pouk za vse razrede v šoli	Vrtci so odprti
1. 4. 2021–9. 4. 2021	Pouk za vse razrede: na daljavo	Izvaja se nujno varstvo (potrebno je potrdilo)
12. 4. 2021–24. 6. 2021	Pouk za vse razrede v šoli	Vrtci so odprti

Spremenjene razmere so zahtevale od vseh deležnikov sprejemanje drugačnih zadolžitvev. Starši so sprejeli vlogo učiteljev, domače dnevne sobe so postale učilnice. Vsakodnevno sodelovanje z učenci in starši je pri učiteljih zahtevalo dodatno delo, ki se je mnogokrat zaključilo pozno v noč. Od 1. septembra 2021 poteka pouk za vse razrede osnovnih šol v šolah, po tako imenovanem modelu B, kjer vzgojno izobraževalne dejavnosti potekajo znotraj posameznih oddelkov. Od 17. novembra poteka v osnovnih šolah samotestiranje učencev oziroma izpolnjevanje PCT pogoja pri učencih. Samo za tiste učence, kateri starši ne dovolijo samotestiranja v šoli in ne izpolnjujejo PCT pogoja, poteka izobraževanje na domu. V osnovnih šolah občine Ormož je učencev, ki se trenutno izobražujejo na domu, samo za vzorec. V koledarsko leto sovpadata dve šolski leti. Številčni podatki učencev in dijakovi so zbrani v tabeli.

Šola/ šol. leto	OŠ Ormož	OŠ Velika Nedelja s podružnico Podgorci	OŠ Miklavž pri Ormožu s podružnico Kog	OŠ Ivanjkovci	OŠ Stanka Vraza Ormož	Gimnazija Ormož
2020/21	372	245+66	133+29	138	29	168
2021/22	374	241+73	118+31	141	26	222

Zakorakajmo v novo koledarsko leto z upanjem po zmagi nad virusom, ki kroji naše učne, delovne in zasebne poti. V vzgojno izobraževalne ustanove pa se naj ponovno naselijo dejavnosti, povezane z druženjem in medsebojnim sodelovanjem.

Mednarodni dan bele palice

Besedilo: **Eva Lorenčič**

Foto: **Vrtec Ormož**

Leta 1970 je Mednarodna zveza slepih 15. oktober razglasila za mednarodni dan bele palice. Bela palica je pripomoček, ki simbolizira osebno neodvisnost slepe ali slabovidne osebe in je hkrati opozorilo drugim, da njen uporabnik ne vidi in ima zato posebne potrebe in pravice.

Mednarodni dan bele palice smo v petek, 15. oktobra, obeležili v enoti Ormož. Otroci so si v začetku dneva lahko ogledali kratek video prispevek, v katerem je predstavljena bela palica ter razložen njen pomen. Vzgojiteljice so nato izmed nabora različnih dejavnosti izbirale dejavnosti, primerne starosti in sposobnostim otrok, ki so jih izvedle po skupinah. Otroci so tako izvajali različne dejavnosti ter na tak način spoznavali življenje slepih ali slabovidnih ljudi. Mlajši otroci so drugačen svet spoznavali predvsem preko tipnih in slušnih zaznav: igrali so se z zvokom in tišino, iskali so zvočne predmete ter poimenovali predmete, ki so jih le slišali. Starejši otroci so se preizkusili tudi v težjih dejavnostih: iskali in prepoznavali so predmete, skrite v vrečki, s prevezami za oči so si skušali naliti vodo, postavljali so stolpe iz kock, z zaprtimi očmi so se pa skušali tudi podpisati ali kaj narisati. V prilagojenem programu so se otroci zraven nekaterih že naštetih dejavnosti igrali z zvonečo žogo, ki je namenjena prav slepim in slabovidnim otrokom, saj zvončki v njeni notranjosti s svojim cingljanjem slepemu ali slabovidnemu otroku sporočajo, kdaj je žoga blizu njega.

Belo palico so si vsi otroci tudi ogledali. Nekateri so jo le opazovali in potipali, drugi so pa s prevezo za oči ali z zaprtimi očmi s pomočjo bele palice skušali prehoditi krajšo razdaljo v igralnici. Otroci, ki so imeli priložnost, so prišli obiskat slepega fantka v

vrtnu, zahvalili so se mu, da jim je posodil belo palico ter mu zaželeli vse dobro. Fantek je otroke naučil pesmico, ki njemu predstavlja motivacijo pri učenju uporabe bele palice:

»Levo, desno, sem in tja,

poje moja palica.

Palica pove, kam (ime) gre.«

Božični bazar

Besedilo: **Kolektiv Vrtca Velika Nedelja**

Foto: **arhiv vrtca**

V Vrtcu Velika Nedelja smo se vzgojiteljice letos odločile, da pripravimo BOŽIČNI BAZAR. Najprej smo poskrbele za material in ideje, nato pa pričele z izdelovanjem različnih izdelkov. Veliko smo lepile, rezale, šivale in kaj kmalu so nastali različni izdelki: veseli palčki, veverice, okrasne nogavičke, škatlice, bučke, vaze, prtički, voščilnice ...

S svojimi izdelki smo želele polepšati bližajoče se praznike družinam otrok, ki obiskujejo naš vrtec.

»Ne pozabimo - dobro se z dobrim vrača. Morda res ne takoj ... vendar nekoč se.«

Miren božič in srečno novo leto!

Karierna orientacija malo drugače – obisk vzorčnega mesta v Velenju

Besedilo: **Nadja Domjanić Curk**

Foto: **arhiv šole**

Vsako leto na OŠ Miklavž pri Ormožu en dan dejavnosti namenimo karierni orientaciji. Na ta način učenci neposredno spoznavajo različne poklice, ustanove oz. ljudi, ki se ukvarjajo z različnimi poklici. Letos smo se odločili, da spoznamo predvsem deficitarne poklice in njihove značilnosti.

V torek, 2. 11. 2021, smo tako z učenci od 7. do 9. razreda obiskali Velenje. V okviru tehniškega dne Moj bodoči poklic smo se udeležili delavnic Vzornega mesta po imenu Underconstruction. Učenci so se preizkusili v vlogah mojstrov in v manjših skupinah obnavljali vzorčno stanovanje. Polagali so keramične ploščice, pleskali stene, se ukvarjali z vodovodnimi cevmi, električno napeljavo ... S pomočjo VR očal (očala za virtualno resničnost) so spoznali tudi nekatere poklice prihodnosti, kot je npr. vzdrževalec robotov, in deficitarne poklice, npr. tapetnik ali bolničar-negovallec.

Obisk Vzornega mesta in spoznavanje poklicev smo združili tudi z obiskom Spominskega centra 1991, ki je del Muzeja Velenje, in si ogledali razstavo, ki so jo pripravili ob 30. obletnici osamosvojitve naše države Slovenije.

Kljub dolgi vožnji do Velenja in nazaj smo preživeli zanimiv in poučen dan.

Ustvarjamo z glino – tehniški dan

Besedilo: **Aleksandra Plohl**

Foto: **Aleksandra Plohl**

V letošnjem Tednu otroka, ki je potekal od 4. do 8. oktobra pod sloganom RAZIGRAN UŽIVAJ DAN, smo na naši šoli želeli popestriti učencem šolske dni z različnimi dnevi dejavnosti. Med drugim smo izvedli tehniški dan, v okviru katerega so učenci ustvarjali z glino.

Zakaj ravno z glino?

Glina že sama po sebi nosi v sebi ustvarjanje. Omogoča sproščeno ustvarjanje, izražanje in doživljanje z vsemi čutili. Vsak otrok je individuum in hkrati del skupine, kar omogoča socialno osveščenost in, kar je najpomembnejše, stik samega s sabo. S tem se razvijajo motorika, možgani, domišljija, čutenje in razmišljanje.

Kako je v 2. a potekalo ustvarjanje z glino?

Preden so učenci začeli z ustvarjanjem, smo se pogovarjali o glini. Kaj je glina? Kakšne barve je? Kaj lahko z njo delamo?

Nato sem učencem pokazala izdelke, ki sem jih naredila. Prav tako sem jim predstavila postopek izdelave, da bi jim bilo ustvarjanje z glino čim bolj zabavno, zanimivo in poučno.

Preden so učenci pričeli z delom, smo skupaj oblikovali kriterije uspešnosti, da so bili ob upoštevanju le-teh čim bolj uspešni pri ustvarjanju. Takoj, ko so učenci pričeli z gnetenjem, dodajanjem in odvzemanjem gline, sem vedela, da bodo nastali najrazličnejši unikatni izdelki. Moja predvidevanja so se kar hitro uresničila, saj so bili učenci zelo ustvarjalni, izmišljali so si svoje izdelke, si med seboj pomagali, svetovali ter spodbujali.

Ob koncu tehniškega dne smo pripravili še razstavo. Skupaj smo ugotovili, da so nastali čudoviti glineni izdelki. Vsi smo bili enotnega mnenja – z glino bomo ustvarjali še večkrat.

Skozi igro so otroci usvajali osnovna znanja oblikovanja. Pouda-

rek je bil na spodbujanju kreativnosti in izražanju otroške domišljije z glino. Potrebno jih je bilo na primeren način motivirati, spodbujati in pomagati.

Pablo Picasso je nekoč zapisal: »Vsak otrok je velik umetnik. Težava je v tem, kako naj ostane umetnik, ko enkrat odraste.«

Črno na belo

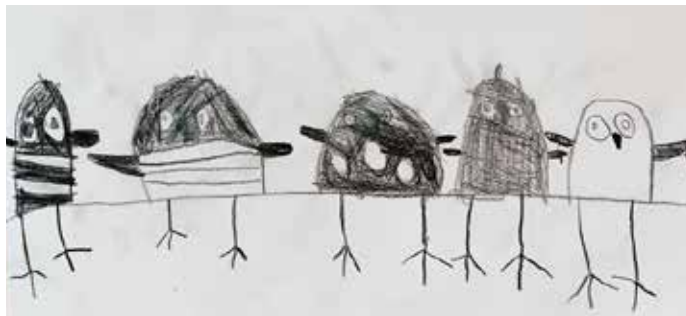
Besedilo: **Nataša Grabovac**Foto: **arhiv vrtca**

18. 11. 2021 smo z otroki iz Vrtca Ormož obiskali grajski kino, kjer smo si kot v pravem kinu s kokicami v roki ogledali bolgarski animirani film Črno na belo (2005) iz zbirke Slon. Gre za otroški program animiranih filmov v okviru Mednarodnega festivala animiranih filmov Animatoka.

Ogledali smo si ga predvsem z razlogom, ker nosi, glede na trenutno situacijo, zelo močno sporočilo, da ni nič samo črno ali belo in izraža protest proti družbenemu zavračanju drugačnosti. Animirani liki so ptiči, ki so med sabo različni, črni, beli, črtasti, pikčasti, majhni in veliki. Animirani film, v katerem morajo drugačni ptiči zapustiti svoja gnezda, je odlično izhodišče za opazovanje drugačnosti in razmišljanju o našem sprejemanju le-te. Poraja nam vprašanja, ali smo do drugačnosti strpní, ali jo znamo sprejemati in ali smo sposobni empatično uživati v opazovanju izjemne raznolikosti? Pet povsem različnih ptičkov na žici je bil zelo močan motivacijski faktor, ki je razburil možgane naših malih gledalcev, da so po končanem ogledu iskali odgovore na vsa zastavljena vprašanja. Pogovor je bil zelo živahen, nekateri otroci so se z lahkoto vživeli v vlogo diskriminiranih ptičkov in v njihovih odgovorih je bilo začutiti veliko mero empatije. Ni pa bilo tega opaziti pri večini. Strpnost in empatija sta dve zelo pomembni življenjski veščini, ki bi ju morala posedovati večina.

Vsi se radi pogovarjamo o tem, kakšen mora biti otrok, da je zrel za vstop v šolo. Pri tem, kaj vse bi moral vedeti, se osredotočamo predvsem na veščine in sposobnosti. Posvečamo se tudi čustveni in socialni zrelosti, znotraj tega pa pozabljamo na zelo pomembno vrlino, ki se ji reče empatija. V današnji družbi, kjer je embalaža veliko bolj pomembna kot vsebina, v družbi, ki mnogo bolj ceni individualnost, uspešnost, tekmovalnost, je empatija še kako pomembna veščina, saj ohranja stik s človečnostjo in deluje povezovalno. Prav tako je še kako pomembna za družbeno ravnanje in je nekakšen antipod egocentričnosti.

Za predšolskega otroka je zelo pomembno, da se uči na svet gle-

Drugačni, Risarska tehnika barvica, Maj, 5 let

dati iz svoje perspektive, skozi lastno doživljanje. Empatija se ne razvije avtomatično. Na svet pridemo z manjšo kapaciteto empatije, za njen razvoj pa potrebujemo izkušnje in prakso. Empatija ima tako emocionalno kot tudi kognitivno komponento. Odrasli smo dolžni poskrbeti, da se otroci znajdejo v situacijah, ki v njih spodbujajo razvoj te neprecenljive veščine. Če je priložnosti za takšne vrste učenja v vsakdanjem življenju premalo, jih naredimo umetno. Obstaja zelo veliko metod in različnih pristopov, ki otroka nezavedno popeljejo v situacije, na katere je treba pogledati iz perspektive drugega in mora predpostaviti, kako doživlja svet drugi. V vrtcu se je učijo preko interaktivnih iger, pravljič, igre vlog, timskega in projektnega dela ter drugih inovativnih učnih metod, kjer je poudarek na medsebojnem sodelovanju, z umetnostjo, pri čemer z življenjem v umetniško delo dosežemo pozitiven vpliv na etični razvoj posameznika, z ogledom sporočilnih animiranih filmov, kjer po ogledani vsebini sledi pogovor, reševanje konfliktov v konkretnih situacijah ...

Predšolski otrok postane najstnik, ki mora imeti izoblikovane temelje za celovita etična in moralna vprašanja, s katerimi se srečuje na temo neenakosti, rasizma in vrstniškega nasilja. V obdobju najstništva, ko je svet razdeljen na črno in belo, ljudje na slabe in dobre, belopolte in temnopolte, cepljene in necepljene, pametne in neumne, je občutek empatije v mladostnikih še kako dobrodošel. Za vsakogar, ki ostane zunaj skupine zaradi svoje drugačnosti, je morda dovolj le en sam empatičen posameznik znotraj, ki lahko popolnoma spremeni pogled na drugačnega.

Prizadevajmo si za empatične, samozavedne, spoštljive, skrbne, družbeno ozaveščene in komunikativne otroke, ki bodo nekoč prav taki odrasli.

Mladi podjetniki v Gimnaziji Ormož

Besedilo: **Nina Cerkvenik**Foto: **Nina Cerkvenik**

Kako je biti podjetnik, so dva dni v septembru preizkušali in poslušali dijaki Gimnazije Ormož, večini drugega letnika, gimnazije in predšolske vzgoje, nekateri tudi iz prvega letnika zdravstvene nege.

Začelo se je seveda s tim buildingom, saj brez tega v moderni dobi ne gre. Ko so bili dijaki ogreti za delo, so sledila predavanja izkušenega strokovnjaka s področja podjetniškega usposabljanja, Jureta Verhovnika. Vendar ni ostalo smo pri poslušanju, odpravili smo se na teren in si v živo ogledali poslovni model proizvodnje Žiher hiš. Dijaki so tako lahko nazorno spoznali, kaj so sestavine uspešnega podjetništva; fleksibilnost, inovativnost, identificiranje potreb trga, timsko delo, lojalnost, kontinuiteta dela ter še mnogo več.

Da bi bili še bolj aktivni, so dijaki preživeli dve delavnici z bivšima dijakoma Gimnazije Ormož Nušo Topolovec ter Alešem Žganjarjem in nad obema so bili navdušeni. Izkazalo se je, da je zgled zelo pomemben, saj sta jima tekom delavnice povedala o lastni poklicni poti, ki je zelo razgibana. Drugi dan je bil še bolj intenziven v luči priprav predstavitev dijaških podjetniških idej ter njihovih izvedb. Predstavili so Gamerscreen (zaslon, ki izboljša izkušnjo igranja računalniških iger), SUS (slušalke s pomnilno baterijo), i-vrata (s samodejnim odpiranje in zapiranjem), disko-teko Sweet 80's.

Dijaki so tako dobili dragocene nasvete od lokalnih podjetnikov – Tanje Verhovnik, Davorina Korparja in Iztoka Luskoviča, ki so jih spoznali na okrogli mizi in katerim so predstavljali v dveh dneh izdelane lastne poslovne ideje/modele. Žirija je bila najbolj navdušena na idejo slušalk SUS zaradi dobre predavitve ter odlične tržne niše.

Takšne prožne oblike dela z mladimi so izziv in hkrati nagrada za vse udeležence, saj se tekom dela stkejo trajnejše vezi, porodi marsikatera odlična in tudi izvedljiva ideja, mimogrede zbere pogum in nekateri uspešni dijaki resno razmišljajo o odprtju podjetja.

Projekt ob finančni podpori Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo financira javna agencija SPIRIT Slovenija.

Podnebne spremembe in mi – začeti je treba že v vrtcu z majhnimi koraki

Besedilo: **Karmen Žula Kumer**

Foto: **arhiv**

Podnebne spremembe in mi – začeti je treba že v vrtcu z majhnimi koraki

V vrtcu je pomembno, da uvajamo spremembe z majhnimi koraki, predvsem s preprostimi spremembami navad, s katerimi lahko preprečimo poslabšanje kakovosti našega življenja na različne načine. Zato smo v vrtcu Ivanjkovci:

- Ozaveščali otroke o posledicah našega ravnanja (kaj se zgodi, če ... kako bom to poskušal spremeniti, kaj lahko naredim drugače, kaj že znam ali zmorem, kaj sem se že naučil ...), kajti šele z zavedanjem problema človeštvo lahko na globalni in individualni ravni začne spreminjati svoje ravnanje – gibanje za boljši jutri.

- Otroke spodbujali k iskanju informacij, k opazovanju, spremljanju, raziskovanju ter jim spodbujali skrb za okolje, v katerem živimo.

- Preko pogovora in razgovora o tem, kako človek s svojim ravnanjem spreminja svet, življenjske razmere v njem, vpliva na širjenje puščav, pomembno pripomore k izumiranju živalskih in rastlinskih vrst, onesnaževanju in izkoriščanju vode ter vodnih virov, da ima vsak možnost vplivati na količino izpustov, ki jih povzročamo, da lahko s preprostimi spremembami svojih navad preprečimo njihov nastanek, ne da bi pri tem poslabšali kakovost življenja.

Velik poudarek smo v vrtcu dajali na ponovno uporabo določenih predmetov, izdelkov ter tudi sami poskrbeli za ozaveščanje le-tega ter porabi in pomenu vode za naša življenja kot velik naravni vir človeštva.

V pomoč pri delu so nam bile različne slikanice in literatura z ekološko vsebino: Greta in veliki, Zemlja je dobila vročino, Potovanje plastične vrečke ... kjer smo spoznavali naš planet, kaj vse se na njem dogaja in kako lahko vsak pripomore k izboljšanju stanja na Zemlji.

S svojimi dejanji in primernimi vsebinami smo s skupnimi močmi tudi mi začeli vplivati na okolje (ločevanje odpadkov, odgovoren pristop s strani odraslega in otroka, varčevanja z vodo in energijo, uporaba in pomen lokalno pridelane hrane, pomen zdravega načina življenja z zadostno količino gibanja – Tek podnebne solidarnosti, solidarnost do soljudi v ogrožajočih delih sveta) ...

Z majhnimi, a pomembnimi koraki, smo dosegli preproste spremembe svojih navad na izkustveni ravni s prvimi odkrivanji in raziskovanji preko izkušenj in temeljnih znanj predvsem preko igre.

Otrokom je zanimivo takrat, ko lahko na nekaj vplivajo, pomagajo in se ob tem počutijo pomembne, sprejete, videne, slišane. Sam projekt Podnebne spremembe oz. Živeti s podnebnimi spremembami ter spreminjati sebe, je dokaj širok. Zajema spekter z zahtevnejšimi vsebinami. Hkrati pa predstavlja za predšolskega otroka velik izziv za razumevanje. Zato je tudi vzgojiteljeva vloga dokaj zahtevna in odgovorna.

Vzgojitelji želimo, da otroci doživijo, izkusijo, čim več eksperimentirajo in ob vsem tem čutijo ugodje. Ob tem pa je zelo pomemben naš vedenjski vzorec, saj smo odrasli vzor otrokom.

Vrtec Ivanjkovci pri OŠ Ivanjkovci

Imeli smo ljudi, v poljani cvet ... Matiju Rateku v slovo (1927-2021)

Besedilo: **Tonček Luskovič**

Foto: **arhiv sorodnikov**

Oktober smo se na mariborskem pokopališču na Dobravi poslovili od enega najimenitnejših in najžlahtnejših občanov občine Ormož, Matija Rateka.

Preprost in skromen, kot je bil vse življenje, je tudi odšel od nas. Bil je človek, ki je pustil neizbrisno sled v gospodarskem in političnem življenju občine Ormož. Z neizmernim spoštovanjem in hvaležnostjo se ga spominjajo številne generacije ormoških kmetijcev, saj je dolga leta zelo uspešno vodil nekoč največje ormoško podjetje, Kmetijski kombinat Jeruzalem Ormož. V času njegovega vodenja je bila izrisana in uresničena najlepša zgodba ormoškega kmetijstva, ko sta družbeni in zasebni sektor skupaj udeleževali uspešni ormoški kmetijski razvoj.

En mandat je, v prvi polovici šestdesetih let prejšnjega stoletja, svoje gospodarsko poslanstvo zamenjal tudi za predsedovanje Občini Ormož.

Veliki ljudje ob zadnjem slovesu ne potrebujejo velikih in vznese-nih besed. O njih govori to, kar so v življenju, skupaj z drugimi, ustvarili.

Matija Ratek je bil takšen človek. Majhen človek z obrobja, ki je postal velik gospodarstvenik in predvsem velik človek.

Nikoli ni želel izstopati, vedno je bil del nas. Tih in skromen je opravil svoje življenjsko poslanstvo in spomin nanj bo zato še dolgo v naših srcih.

V Matiju Rateku je gorel prav poseben žar. Ko si prišel v njegovo bližino, je od njega prihajala nekakšna spoštljiva prevzetnost, vro-čičnost, ki ji je kmalu sledila pristržna zaupljivost. Bil je pač eden izmed nas, človek iz goric, ki je s pogledom in s srcem preskako-val otrplost našega obrobja in hkrati predsodke o naši majhnosti. Besede slovesa mu njegovi nekdanji sodelavci izrekamo zato, da počastimo njegovo življenje, ki bi ga morali doumeti, pa ne vemo, če nam je to vedno uspelo, in da počastimo ob tem tudi našo minljivost in življenje.

Da se mu zahvalimo in da izrazimo hvaležnost za dneve, tedne in leta, ki so nam bila podarjena za skupno življenje z njim, ko smo skupaj gradili podjetje, svojo prihodnost in skupaj prijateljevali. Šestdeseta, sedemdeseta in osemdeseta leta prejšnjega stoletja, ko smo bili sodelavci, je bil čas našega skupnega razcveta. Ustvarjali smo veliko kmetijsko posestvo, KK Jeruzalem Ormož.

Velik sistem je bil to, še posebej za ormoško okolje, ki je dajal kruh premnogim družinam.

Gradile so se farme, zrasla je nova vinska klet, rasel je odkup živine in grozdja, plačila kmetom so bila pravočasna. Skupaj s kmeti smo postavljali temelje resne gospodarske dejavnosti.

V vse to je vtakano njegovo delo. In ves čas je ostal zvest Jeruzale-mu Ormož, našemu Kombinat.

Ilovača in smolika sta ga zagrabila v čvrst in strasten objem. Le s težavo bi se ji odrekel in pobegnil od nje. Od nekdanj je tako in

vedno bo tako ostalo. Naj rohnijo neurja in gromi, naj viharji pripo-gibajo topole, naj jesen rodi razo-čaranje v gorica in na njivah, ta zemlja nas čvrsto veže nase. Tudi Matija Rateka je!

Vsi smo vas spoštovali. Tudi tis-ti v Ljubljani, v Slovenija vinu in pozneje v Slovinu, ki vse preveč-krat na nas na obrobju gledajo zviška. Tudi zanje je bil častitljiv in spoštovan vodja ormoškega kmetijskega kombinata in njegovi preudarni besedi so vedno prisluhnili.

Čeprav kot direktor niste nikoli prestopil meje spoštljive strp-nosti, ste se po preudarni presoji, da je nujno, glasno oglasili ter vsakič in znova prepričali z jasno, dosledno mislijo in trdnimi argumenti.

Vsakomur ste dopuščal njegovo resnico, brez tekmovalnosti in zavisti, le z ljubeznijo, a tudi z zaskrbljenostjo za rodno grudo in okolje, v katerem smo delali.

Zato je vaše plodno strokovno delo postalo tudi sporočilo prostodušnega modrijana, zajeto v življenjsko izpoved, ki vas je delala srečnega in svobodnega.

Nikoli ni čakal, da bi mu življenje kaj prineslo: vedno je šel življenju naproti in ga z vso močjo prižel nase, kot pušelj, katerega vonj osrečuje vsakogar, ki se mu približa.

V njegovem delu ni bilo mogoče spregledati želje in skrbi po sodelovanju in povezovanju.

Takšnega, na videz strogega in ob tem sproščenega, humornega, človeško toplega in razumevajočega, smo ga poznali in cenili številni prijatelji, prijateljice, sodelavci in sodelavke.

Po upokojitvi smo se le redko srečevali. Skupaj z ženo sta uživala v njunih gorica, dokler je to bilo mogoče in bila neizmerno žalostna, ko sta se morala od njih ločiti. Radost in veselje sta delila s svojimi najdražjimi.

Vse se začelja iz majhnega, iz samega začetka, iz nič.

Usoda vsakega med nami je nerazumljiva: kaj smo, kje smo in kam gremo?

In vmes med tem so najdragocenejši prijatelji, s katerimi smo v mladosti skupaj začutili življenje, ga ustvarjali, ga doživljali, ga spoštovali in kljub vsem tegobam cenili.

Poslednji zdravo vam, na pragu zime, ki je tokrat niste dočakali, kličemo, dragi Matija, v imenu vseh vaših nekdanjih sodelavcev iz Jeruzalema Ormož, ki smo se zbrali ob vašem poslednjem slovesu.

Ostajate z nami, obraz zarisan v čas. Del našega spomina boste in del našega upanja v lepše življenje.

Hvala vam za vse, predvsem pa za iskreno sodelovanje in iskreno prijateljstvo.

Počivajte v miru.

Sonce za Jeruzalemom bo zašlo in nastopila bo gluha noč !

V spomin

Francu Sladnjaku 1937 – 2021

Besedilo: **Člani Turističnega in Kulturnega društva Podgorci**
Foto: **arhiv sorodnikov**

V mesecu novembru, ko se narava pripravlja na zimski počitek, se je ustavilo plemenito srce našega krajana Franca Sladnjaka.

Sladnjakov Franček, kot smo ga imenovali domačini, je poleg službenih obveznosti in skrbi za svojo družino velik del svojega življenja posvetil delu v društvih in organizacijah, dokler mu je to dopuščalo zdravje.

Začetek njegovega društvenega udejstvovanja je bil leta 1976, ko je začel delati kot predsednik odbora za turizem v športnem društvu Partizan. Leta 1979 se je iz tega odbora ustanovilo Turistično društvo Podgorci, ki ga je vodil 19 let. Kot aktiven član je deloval več kot trideset let. Kot predstavnik turističnega društva je navezal stike s Turistično zvezo Maribor, kjer je dobil številne nasvete o delovanju društva. Medtem je bil tudi 6 let predsednik Kulturnega društva Podgorci in nekaj časa predsednik KK SZDL Podgorci.

S svojo izredno sposobnostjo komuniciranja je pridobil veliko število krajanov, ki so pod njegovim vodstvom z veseljem delali v društvu. Idej in dobre volje mu ni nikoli zmanjkalo. Bil je predsednik, ki je poleg svojih idej z odprtimi rokami sprejemal ideje svojih društvenih sodelavcev, ki so jih potem s skupnimi močmi realizirali. Imel je izjemno sposobnost motiviranja članov za timsko delo. Skupaj so z veliko prostovoljnega dela in z dobro voljo uresničevali zastavljene cilje.

Ko so na prvem sestanku odbora razpravljali o programskih usmeritvah, so se odločili za dva glavna projekta: urejanje okolja in ocenjevanje vina. Te programske usmeritve društvo še vedno uresničuje.

Ideja o ocenjevanju vina v kraju, ki ni imel posebne tradicije na področju vinogradništva, je bila nekoliko nenavadna. Predstavljati domača zasebna vina in privatni sektor pa je bil v tistih časih skoraj greh. Na prvem ocenjevanju leta 1977 je bilo 15 vzorcev domačih vinogradnikov. Ocenjenih je bilo 6 vzorcev, ostali so bili odklonjeni. To nam pove vse o takratni kakovosti vina. Toda za idejo so stali pravi ljudje, ki so uspeli pritegniti vrsto sodelavcev, s katerimi so z leti razvili prireditve, ki je temeljila na visoki organizacijski in strokovni ravni. Tako je sčasoma ocenjevanje preraslo lokalne okvire.

Vzporedno z ocenjevanjem vina se je odvijalo izobraževanje vinogradnikov v smeri vinogradništva in kletarstva, ki je dajalo vidne uspehe, saj je kvaliteta vin iz leta v leto naraščala.

V okviru praznika vina so se odvijale tudi različne prireditve. Zato je bilo za izpeljavo tako zahtevnega projekta potrebno vključiti veliko število članov. Franček je imel izredno organizacijsko sposobnost za razporeditev dela. Vsak je vedel, kaj je njegova zadolžitev, da je del nemoteno potekalo. Poleg resnega dela pa je Franček vedno znal s svojo dobro voljo in humorjem združiti koristno s prijetnim. Zato to ni bilo samo nekajdnevno garanje, ampak tudi prijetno druženje in veselje, posebno ob zaključku, ko

je bil viden uspeh prireditve.

Drugi zahteven projekt je bilo urejanje okolja, kar v tistih časih ni bilo samoumevno, kot je danes. V centru, to je pri sedanjem spomeniku padlim v NOB se je uredil park. V tem času so zasadili na celotnem območju parka več kot 100 različnih dreves in okrasnega grmičevja. Organizirale so se čistilne akcije, ki so potekale tudi večkrat letno po celotni krajevni skupnosti. S tem so vzpodbujali in ozaveščali krajanke o pomenu čistega okolja in ohranjanja narave. Za urejenost okolja je društvo prejelo najzlahtnejše priznanje Turistične zveze Slovenije, turistični nagelj.

Franček je znal zelo dobro sodelovati z mladimi. Leta 1983 so v okviru društva ustanovili turistični podmladek, ki še vedno deluje v sklopu turističnega društva.

Ko je Franček leta 1980 prevzel še funkcijo predsednika Kulturnega društva Podgorci, ki je bilo lastnik kulturnega doma, je bila njegova strategija nadaljevati obnovo kulturnega doma in urediti prostore, ki bodo zadovoljevali potrebam obeh društev. Franček je s svojim pristopom z lahkoto pridobil člane obeh društev, ki so večino dela opravili prostovoljno. Sredstva, ki sta jih društvi pridobili s prireditvami in drugimi aktivnostmi, so pomagala, da so v nekaj letih povečali dvorano, uredili skladišče za potrebe turističnega društva, kuhinjo in sanitarije, naredili fasado in še bi lahko naštevati. Istočasno je turistično društvo opremilo kuhinjo, izdelalo mize in nabavilo ves potrebni inventar. S tem so bili dani pogoji za nadaljnje delo.

Turistično društvo je ustanovilo folklorno skupino, ki je pozneje prešla pod okrilje kulturnega društva. Folklorna dejavnost še danes v Podgorcih deluje zelo uspešno.

Ena večjih prireditev je bil prvi krajevni praznik v organizaciji turističnega društva, sledila sta mu še dva. Pri naslednjih izvedbah krajevnih praznikov so jim sledila druga društva, ki so obdržala osnovni program ali pa so dodali še kaj novega.

Vse naštet je veliko pripomoglo k razpoznavnosti Krajevne skupnosti Podgorci in k njenemu razvoju. Za Frančkov prizadevno in požrtvovalno delo mu je TD leta 2008 podelilo naziv častnega člana, od Krajevne skupnosti Podgorci pa je prejel plaketo krajevne skupnosti. Turistična zveza Maribor mu je v letih 1986 in 1994 podelila priznanje za izredne zasluge v turizmu, prav tako enako priznanje leta 1996 Turistično društvo Žirovnica.

Franček je bil človek, ki se je razdal za širšo družbeno skupnost, noben izziv mu ni bil težak. Za vsa njegova dejanja smo mu člani obeh društev, posebno tisti, ki smo z njim delali, neizmerno hvaležni. Hvaležni smo za vse lepe trenutke druženja, ko smo koristno združili s prijetnim s pomočjo njegove pozitivne energije in obilice humorja.

V obeh društvih in v našem kraju je zapustil neizbrisne sledi svojega dela, zato se ga bomo vedno s hvaležnostjo spominjali.

Pravočasna diagnoza

Besedilo: **Majda Keček**

Foto: **Društvo Spominčica Ormož**

Na pobudo svetovne Alzheimer organizacije od leta 2011 obeležujemo mesec september kot mesec ozaveščanja o demenci. Z organizacijo različnih dogodkov želimo širšo javnost opozoriti na demenco in probleme, povezane s to boleznijo. Tej pobudi se zdaj že tradicionalno pridružujemo tudi v društvu Spominčica Ormož. Tema letošnjega meseca Alzheimerjeve bolezni je bila PRAVOČASNA DIAGNOZA.

Demenca je epidemija 21. stoletja, na svetu je več kot 50 milijonov oseb, obolenih za demenco, v Sloveniji okrog 33.000, a po oceni Svetovne zdravstvene organizacije ima le vsaka četrta oseba s temi simptomi postavljeno diagnozo. Med razlogi za to izstopajo predvsem nepoznavanje simptomov demence, prepričanje bolnikov in njihovih svojcev, da so ti simptomi normalen pojav staranja, strah, stigma, pa tudi v slabi dostopnosti do ustreznih služb pomoči. Zdravila, s katerim bi lahko pozdravili to bolezen, še žal nimamo, kljub temu je pa zgodnje prepoznavanje bolezni zelo pomembno, saj z ustreznim zdravljenjem lahko upočasnim napredovanje bolezni in bistveno vplivamo na kakovost življenja teh oseb in njihovih svojcev. Izredno pomembno je, da se osebe, ki opažajo pri sebi ali svojcu, težave s spominom, mišljenjem, orientacijo, govorom, obrnejo na osebnega zdravnika. Ta bo ocenil kognitivne sposobnosti in ustrezno ukrepal.

Bolezen je zahrbtna, razvija se počasi, običajno več let in vpliva na kvaliteto življenja obolenih kakor tudi na njihove svojce s številnimi preprekami, socialno izključenostjo, prikrajšanostjo, nerazumevanjem okolice, s strahom, stigmo ...

Svetovna zdravstvena organizacija je demenco razglasila za javnozdravstveno prioriteto 21. stoletja, saj predstavlja velik javno zdravstveni problem, bolezensko, socialno, telesno, čustveno in finančno breme družbe, ki bo v prihodnje še naraščalo.

V društvu Spominčica Ormož smo na ta dan organizirali info točko, in sicer pred trgovskim centrom Holermus in pred Centrom starejših občanov Ormož. Mimoidoče smo tako ozaveščali o demenci in delili informativno gradivo. Ob 18. uri smo pa v Beli dvorani Grajske pristave v Ormožu organizirali predavanje za širšo javnost z naslovom DUŠEVNA MOTNJA V LUČI COVIDA-19. Predavala je prim. asist. Mojca Muršec, dr. med. spec. psih. Na zanimiv način nam je predstavila epidemije skozi zgodovino, potek primarne in sekundarne okužbe COVID-19, simptome okužbe s COVID-19 (vonj, okus, čustva, spomin) in tudi možne prehodne težave po preboleli okužbi, stanje imenovano možganska megla: težave s spominom, upočasnenost, preobremenjenost z opravljanjem običajnih nalog, težave z iskanjem pravih besed, občasna zmedenost, nezbranost, občutek »prazne glave«. Srečanje je popestril orkester Gimnazije Ormož pod vodstvom prof. Aleša Lubija.

Predstavitev Centra za duševno zdravje odraslih v Zdravstvenem domu Ormož

Besedilo: **Brigita Novak**

Foto: **arhiv**

Dobro duševno zdravje opredeljujemo kot pozitiven odnos do sebe in drugih, kot uspešno soočanje z izzivi, pozitivno samopodobo, visoko samospoštovanje, duševno zdravje opredeljujemo tudi s prisotnostjo občutka moči, optimizma in s sposobnostjo soočanja s težavami. Duševno zdravje je eden od temeljnih stebrov zdravja in blagostanja vsakega posameznika in njegovih bližnjih in je rezultat vpliva različnih dejavnikov na ravni posameznika, skupnosti, okolja in družbe, ki zdravje krepijo in varujejo ali ogrožajo.

Med dejavnike tveganja za duševne težave spadajo spol, starost, dednost, osebnostne značilnosti, življenjski slog, sem pa spadajo tudi stresne okoliščine v zgodnjem otroštvu ter drugi dejavniki okolja. Najpomembnejši med njimi so revščina, socialna izključenost, diskriminacija, osamljenost ter prikrajšanost starejših in nepravilna neenakost, pa tudi hiter način življenja in velika pričakovanja od posameznika. Med pomembne varovalne dejavnike duševnega zdravja pa štejemo ekonomsko in socialno varnost, podporno socialno mrežo in varno družinsko okolje, dobro telesno zdravje, socialne veščine in učinkovite načine spoprijemanja s težavami.

V današnjem času še vedno beležimo visoko stopnjo stigmatizacije ob posameznikovi potrebi po obisku strokovnjaka s področja duševnega zdravja. Stigmatizacija prihaja od posameznika, ki pomoč potrebuje in iz okolice, v kateri živi in deluje. Prav zaradi tega je pomembno, da se je skrb za duševno zdravje prenesla na primarno raven zdravstvene dejavnosti (to so zdravstveni domovi) in je lažje dostopna vsem in vsakemu, ki potrebuje takšno obliko pomoči.

Ob vse širšem delovanju in prepoznavnosti Centrov za duševno zdravje z upanjem pričakujemo vse manjšo stopnjo stigmatizacije in diskriminacije posameznikov, ki so zboleli, ali pa samo prehodno, v nekem obdobju življenja, potrebujejo naše obravnave. Ustanovljeni so bili predvsem z namenom zmanjšanja neenakosti in razlik v obravnavi težav v duševnem zdravju med različnimi skupinami. Določen delež prebivalstva, ki je že tako ranljiv, namreč ni imel dostopa do tovrstne obravnave. Centri za duševno zdravje ne delujejo namesto psihiatričnih bolnišnic - te še vedno potrebujemo za obravnavo pacientov s hudimi težavami na področju duševnega zdravja, česar se posamezniki, ki smo bili zaposleni v njih, dobro zavedamo.

Od oktobra 2019 naprej deluje v Zdravstvenem domu Ormož Center za duševno zdravje odraslih (CDZO). Povezuje obstoječe in dodaja nujno potrebne nove strukture v celotno področje promocije, preventive, zdravljenja in rehabilitacije. Delujemo v regionalni mreži, ki zajema področje vseh ormoških, ljutomerskih in lendavskih občin. Nudimo obravnavo različnih strokovnjakov posamezniku od dopolnjenega 18. leta starosti dalje ter tudi njegovi družini, v kolikor je le-to potrebno.

Smo tim različnih strokovnjakov - psihiatrinji, psihologinje, socialni delavki, delovna terapevtka in medicinske sestre, torej posameznika obravnavamo celostno in glede na njegove potrebe. V obravnavo lahko posameznik vstopi na pobudo osebnega zdravnika, patronažne službe, Centra za socialno delo, bolnišnice, delodajalca, na pobudo svojca ali samoiniciativno. Za obravnavo pri nas napotnica ni potrebna, ampak je posameznik po uvodnem (lahko telefonskem) razgovoru nadalje usmerjen k strokovnjaku, ki ga potrebuje. V sklopu Centra delujejo različne ambulate, kar pomeni, da obravnava poteka v prostorih Zdravstvenega doma Ormož, kadar pa določimo skupnostno obravnavo, pa naš tim posameznika obiskuje na njegovem domu. Skupaj z njim in njegovimi sorodniki, če jih ima, naredimo načrt obravnave. Naše storitve se lahko v celoti koristijo pod okriljem osnovnega in dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja, posameznik se mora le strinjati z vključitvijo v našo obravnavo. Pri našem delovanju se povezujemo z različnimi službami, ki delujejo v našem okolju in širše, ter s tem krepimo mrežo služb, da je obravnava posameznika celostno naravnana, kakovostna in učinkovita.

Če hočemo v življenju užiti vsaj malo miru, zadovoljstva in ljubezni, moramo najprej spoznati samega sebe. S spoznavanjem sebe človek odkriva vzroke in tudi posledice svojih dejanj. Težko je v življenju kaj popraviti ali spremeniti, če ne poznamo razloga, zakaj se nam je nekaj pripetilo. Če ne najdete poti do sebe sami, se lahko vedno obrnete po pomoč k našim strokovnjakom in skupaj bomo poskusili poiskati tisto pravo pot, ki vas bo vodila do zadovoljnega, mirnejšega življenja.

CENTER ZA DUŠEVNO ZDRAVJE ODRASLIH

tel.: (02) 741 07 10 in (02) 741 09 00

Ulica dr. Hrovata 4

2270 Ormož

e-pošta: cdzo@zd-ormoz.si

fax: (02) 741 09 99

Športno društvo upokojencev Ormož

Besedilo: Štefka Blagovič

Foto: Štefka Blagovič

Odločila sem se, da napišem nekaj o naših športnih aktivnostih, ki jih izvajamo upokojenci, ki so primerne za naše sposobnosti. Imamo žensko in moško ekipo v kegljanju na vrvici, kakor tudi v balinanju. Dejavní smo tudi v pikadu.

Letos smo tekmovali v medobčinski ligi, ki pa je zaradi znanih dogodkov bila nekoliko okrnjena. Ženska ekipa je že vrsto let v samem vrhu med občinami. To se pozna, saj resno treniramo, ker se kaže na rezultatih. Moški so manj dejavni na treningih, zato so tudi rezultati slabši.

V letu 2021 smo ženske osvojile prvo mesto v medobčinski ligi in tudi prehodni pokal. V kegljanju smo osvojile tudi prvo mesto v pokrajinskem tekmovanju in se uvrstile na državno prvenstvo. Naša ekipa ni uspešna le v kegljanju, ampak tudi v balinanju. Tudi pri tem športu smo bile na državnem prvenstvu. Seveda ne smem pozabiti tudi moške ekipe, saj skupaj treniramo in se udeležujemo vseh treh naših aktivnosti in smo zasedeni čez vse leto.

Tako sem opisala našo dejavnost upokojencev občine Ormož. Žalosti pa me, da kljub vabilu mlajših upokojencev ni zanimanja za te naše aktivnosti. Naše skupine so že v letih, saj smo nekatere

tukaj že več kot 20 let in bojim se, da se bo vse končalo z nami. Ko boste to brali, dragi mlajši upokojenci, vas vabim, da se nam pridružite.

Naj še omenim, da smo dobili novo kegljišče, za kar je zaslužen naš župan. Pogrešamo pa prostore, kjer bi se lahko družili in pogostili tekmovalce na medobčinskih tekmovanjih, kjer se zbere več kot 100 ljudi.

Državne športne igre v kegljanju s kroglo na vrvici

Besedilo: Slavica Mihorič

Foto: Slavica Mihorič

DU Miklavž pri Ormožu je 21. septembra organiziral DŠI v panogi kegljanje s kroglo na vrvici. Sodelovalo je 12 moških in 11 ženskih ekip iz 9 pokrajinskih zvez: iz Celjske zveze DU Andraž nad Polzelo in DU Ostrožno, iz Dolenjske in Bele krajine DU Dolenjske Toplice in Uršna Sela, iz Koroške DU Ravne na Koroškem in DU Vuzenica, iz Pomurja DU Murska Sobota, DU Puconci, iz Posavja DU Brežice, iz Šaleške DU Šentilj pri Velenju, iz Zasavja DU Dole pri Litiji, iz Zgornjega Podravja DU Starše in DU Pragersko Gaj, iz Spodnjega Podravja DU Ormož in DU Sveti Tomaž, prvaki iz leta 2019 DU Starše in DU Duplek ter kot prireditelj DU Miklavž pri Ormožu. Zbrala se je pisana družina upokojencev iz devetih pokrajinskih zvez ZDUS-a. Slišala so se različna narečja, a razumeli smo se vsi, cilj je pa bila zmaga na tem tekmovanju v panogi kegljanje s kroglo na vrvici.

V tem času, ko povsod preži nevaren virus, smo morali pregledati pred vhodom na prireditveni prostor dokazila o cepljenju. Pregled je potekal nemoteno in ni bilo nobenega protestiranja kot se je to dogajalo v Ljubljani. Starejši se zavedamo, da nam zdravje pomeni največ.

Ekipe smo posedli po mehurčkih. Po obilnem zajtrku je sledila uradna otvoritev s kulturnim programom. Vse tekmovalce je kot

pokrovitelj tekmovanja pozdravil župan Občine Ormož Danijel Vrbnjak, predsednik PZ Spodnjega Podravja Ptuj Viktor Kokol in delegat ZDUS-a Vladimir Jurišič. Naenkrat se je pa zaslišal vik in krik. V dvorano je prisopihal Miha, za njim je pa glasno rohnel mogočni Miklavški zmaj. Presenečeni tekmovalci so ga z aplavzom pozdravili. Miha je v prleščini povedal anekdoto o zmagu. Gospod župan in Miklavški zmaj sta na kegljišču vrgla prvi met in tako je bilo prvenstvo odprto.

Prvi krog tekmovanja je trajal do 12.30. Sledilo je kosilo. Ob 13.30 se je začel drugi krog tekmovanja. Igrišča so se zamenjala. Napetost na igrišču je naraščala. Ob 16.30 se je tekmovanje končalo in sledila je slovesna podelitev pokalov in medalj.

Prvo mesto v moški konkurenci je osvojila ekipa DU Duplek, drugo mesto DU Šentilj pri Velenju, tretje mesto DU Sveti Tomaž. Prvak v moški konkurenci posamezno je Drago Petrinc iz DU Duplek, drugo mesto je osvojil Jože Kranjc iz DU Duplek, tretje mesto pa Alojz Leskovšek iz DU Šentilj pri Velenju.

Prvo mesto v ženski konkurenci je osvojila ekipa DU Pragersko Gaj, drugo mesto DU Starše, tretja pa DU Ostrožno. Prvakinja v ženski konkurenci posamezno je postala Vlasta Papež iz DU Starše, druga je bila Jožica Črnoga iz DU Pragersko Gaj, tretja pa Branka Povše iz DU Dole pri Litiji.

Polni lepih vtisov iz prelepe Prlekije so se tekmovalci ob 17. uri razšli.

Delegat ZDUS-a Vladimir Jurišič je zapisal: » Tekmovanje je potekalo po Pravilniku ZDUS in v prijetnem, tovariškem vzdušju

brez nesoglasij in pritožb. Tako odlično organiziranega tekmovanja si lahko samo želimo v vseh sekcijah pri ZDUS.»

Da smo lahko tako veliko tekmovanje realizirali, se moram zahvaliti našim sponzorjem: Občini Ormož kot pokrovitelju tega tekmovanja, KS Miklavž pri Ormožu za prelepo brezplačno dvorano, katero so tekmovalci občudovali, donatorjem RV MONT Vladu Rajh, Prevoznikstvu Daniel Plohl, Dopolnilni dejavnost na kmetiji Janko Lah, vinogradništvom Puklavec Family Wines, Lesničar, Malec, Puklavec, Čurin, Štampar, za jutranjo okrepitev Joži Špendija in Alojzu Novaku.

Hvala vsem našim kegljačem in članom društva. Že veliko let dokazujemo, da s skupnimi močmi in voljo lahko dosežemo velike

Carthagovo kolesarjenje: iz Odrancev do Ormoža

Besedilo: **Karolina Putarek**

Foto: **Karolina Putarek**

Podjetje Carthago je konec septembra v sodelovanju s Kolesarskim teamom Tadeja Pogačarja POGI team organiziralo kolesarjenje iz Odrancev do Ormoža. Izpred upravne stavbe v Odrancih je malo pred enajsto uro dopoldan na pot krenilo 66 kolesarjev, med katerimi je bila tudi direktorica podjetja Sandra Županec in člani uprave podjetja iz Nemčije ter ormoški župan Danijel Vrbnjak s soprogo Ines Vrbnjak, direktorica ormoške Občinske uprave Milena Debeljak in vodja oddelka za gospodarske dejavnosti Mateja Zemljak. Iz Odrancev so se na pot najprej podali kolesarji zahtevnejše 60-kilometrsko trase, namenjene izkušenim kolesarjem. Za njimi so pa na manj zahtevno 43-kilometrsko ravninsko traso štartali ostali. Na okrog dvourni poti

so se kolesarji najprej ustavili v Ljutomeru in potem pot nadaljevali proti Ormožu do lokacije, kjer bo Carthago v kratkem začel z gradnjo nove tovarne in se nato odpravili do Grajske pristave v Ormožu, kjer sta zbrane pozdravila direktorica Carthago Slovenija Sandra Županec in župan Občine Ormož Danijel Vrbnjak. Vsi sodelujoči so prejeli spominske medalje in kape, direktorica Sandra Županec je pa POGI TEAMU predala tudi donacijo v vrednosti 4.500 EUR.

Podjetje Carthago je poskrbelo tudi za pogostitev vseh sodelujočih, ki so se zbrali pred Grajsko pristavo, direktorica Sandra Županec pa dejala, da verjame, da bodo takšna kolesarjenja postala tradicija. Kmalu tudi iz Ormoža v Odrance. Odkupi zemljišč in priprave na gradnjo po njenih besedah potekajo po načrtih, za začetek gradnje tovarne bo pa vse nared po novem letu.

Druga trgateg v ormoškem mestnem vinogradu tudi letos prijeten dogodek sredi mesta

Besedilo: **Karolina Putarek**

Foto: **Karolina Putarek**

Tretji dan v oktobru je v mladem ormoškem mestnem vinogradu potekala druga trgateg. Javni zavod za turizem, kulturo in šport občine Ormož je v sodelovanju z KŠD Dobrava poskrbel, da smo bili priča še enemu prijetnemu dogodku sredi mesta. Po uvodnem pozdravu župana Danijela Vrbnjaka in skrbnika vinograda Martina I. Ormoškega (Saška Štamparja) ter po kratkem kulturnem programu, so se »brači« veselo odpravili v vinograd. Za obvezno opremo – šurce, lesene košare in škarje je poskrbel JZ TKŠ. Med »brači« smo videli, razen župana Danijela Vrbnjaka in Martina I. Ormoškega, tudi podžupanjo Irmo Murad, direktorja JZ TŠK Andreja Vršiča, direktorico OU Mileno Debeljak, svetnika v OS in DS Branka Šumenjaka, poslanko Mojco Žnidarič, direktorja RRC Ormož Mateja Rogača, direktorico MPI Polono Kukovec Lakota, župana Občine Središče ob Dravi Jurija Borka, tudi znanega ormoškega enologa Matija Kocipra in mnoge druge, tako da je vinograd bil kmalu prazen. Za »prešo« in »prešanje« so poskrbeli delavci občinskega režijskega obrata. Mošta se ravno ni dalo poskusiti, najbrž je pa bil dovolj sladek, da bo iz njega kmalu nastalo dobro vino, je potrdil skrbnik vinograda Saško Štampar. Pridelka je bilo nekaj manj kot lani. Žal je tudi ormoški mestni vinograd prizadela zlata trsna rumenica, ki letos greni veselje mnogim vinogradnikom naokrog.

Zokusnimi poticami in ajdovo pogačo ter s pijačo so postregle članice KŠD Dobrava, oblečene v prleške narodne noše. Za malico po trgatvi je pa gostilna Prosnik postregla s »prleškim loncem«. Med tradicionalnimi dejanji so na koncu trgatve izvedli še gesto »napojitve trte«. Častno dejanje sta opravila župan Danijel Vrbnjak in Martin I. Ormoški, člani KŠD Dobrava so pa prikazali še običaj »pritrkovanja«, s katerim »prešarji« gospodinji dajejo na znanje, da je grozdje »sprešano« in da je čas za pojedino. (Kot je povedala Manica Hartman, članica KŠD Dobrava, so včasih pritrkovali z lesenimi verigami, ki so jih uporabljali za veriženje prešpana na stiskalnici. »Prešarji« so pritrkovali, da bi se prepričali, da ni več nobene cele jagode na »prešnem« podiju, to je pa bilo seveda tudi sporočilo gospodinji.)

Piknik Društva upokojencev Ivanjkovci

Besedilo: **Marta Polanič Rajh**

Foto: **Petek Franc**

V letošnjem poletju smo končno dobili možnost, da smo se po dolgem času spet dobili skupaj. Upravni odbor Društva upokojencev Ivanjkovci je pripravil piknik, katerega se je udeležilo preko sto članov. Ob tej priložnosti smo tri pare naših članov, ki so praznovali zlato poroko, počastili s skromno pozornostjo. Upamo, da se bomo kmalu spet lahko srečali.

Pogovor z EU poslancem

Besedilo: **Mladinski center Ormož**

Foto: **Mladinski center Ormož**

V okviru projekta rEural Europe so v Mladinskem centru Ormož gostili evropskega poslanca dr. Klemna Grošlja in domačina Aljaža Kovačiča, člana državnega zbora. Projekt, ki je financiran s strani Evropskega parlamenta (@Evropski Parlament Ljubljana, @European Parliament), izvajajo v sodelovanju z IPM Inštitutom (@IPMInštitut) ter Mrežo MaMa (@MladinskaMrezaMaMa).

Glavni namen projekta je na zabaven in poučen način državljanom, predvsem mladim, približati EU, vzbuditi zanimanje za delovanje evropske parlamentarne demokracije, poglobiti večšine aktivnega državljanstva ter spodbuditi razmišljanje o aktualnih evropskih tematikah. Gostje pogovora so bili dijaki Gimnazije Ormož. Poslanca sta mladim predstavila, kako izgleda delo politika na evropski in nacionalni ravni. Prav tako so mladi izvedeli,

zakaj se je pomembno družbeno angažirati in kako nagovoriti volivce. Dijaki so izkazali zanimanje tudi za zunanje politično dogajanje. Pogovor je vodila Katjuša Grof Štih.

Na Facebook profilu MCO-Mladinski center Ormož si lahko ogledate album objavljenih fotografij.

Ljubiteljska kultura

Besedilo: **Barbara Podgorelec**

Foto: **Arhiv JSKD OI Ormož, Ciril Ambrož**

Veliko veselje nam je, da lahko ljubiteljska kultura, ob striktnem upoštevanju vseh navodil in priporočil, ponovno živi, da se lahko ponovno družimo v živo in da se je v kulturne ustanove po vsej Sloveniji ponovno vrnilo življenje, ki ga prinašajo ustvarjalci in ljubitelji kulture.

Javni sklad RS za kulturne dejavnosti, OI Ormož, je v jesenskih mesecih pripravil in izvedel kar nekaj dogodkov. Dogodki niso bili del naše piramidalne sheme, ampak so bili namenjeni spodbudi in promociji ljubiteljskih kulturnih ustvarjalcev.

V mesecu septembru praznuje ormoška krajevna skupnost. V sklopu praznovanja smo v nedeljo, 12. septembra 2021, pripravili srečanje odraslih pevskih zborov in malih vokalnih skupin, na katerem so se predstavili PZ DU Središče ob Dravi pod vodstvom Lucije Pocrnja, vokalna skupina Holermuos pod vodstvo Francija Magdiča, Kvartet Jeruzalem pod vodstvom Vinka Rakuša, moški PZ KŠD Dobrava pod vodstvom Larise Juvančič, pevski zbor TKD Ivanjkovci pod vodstvom Branka Fifnja, ženska vokal-

na skupina Jua pod vodstvom Lucije Pocrnja, PD Okarina pod vodstvom Zlatke Puklavec Banjanin in gostje, naši prijatelji, ki zmeraj radi pridejo v Ormož, komorni zbor Glasis pod vodstvom Ernesta Kokota.

V soboto, 18. septembra 2021, smo za najmlajše pripravili lutkovno predstavo Bukla in dober knjižni tek v izvedbi ECI PECI kreativnega gledališča, v nedeljo, 19. septembra, pa še srečanje poustvarjalcev ljudskega izročila, na katerem sta se predstavili dve folklorni skupini - folklorna skupina KD Podgorci pod vodstvom Marka Janžiča in folklorna skupina KD Obrež pod vodstvom Silve Marčec. Zagodli in zapeli so nam pevci ljudskih pesmi PD Janez Trstenjak Hum pod vodstvom Ane Ratek, pevke ljudskih pesmi KD Obrež pod vodstvom Danice Žerjav, Prleška generacija - ljudski godci DU Ivanjkovci pod vodstvom Staneta Hodžara in pevke ljudskih pesmi DU Podgorci pod vodstvom Silve Muršič.

Na prijazno povabilo Ljudske univerze Ormož smo vse dogodke vključili v najvidnejšo promocijsko kampanjo na področju izobraževanja in učenja v Sloveniji, Tedne vseživljenjskega učenja. Sodelovali pa smo tudi na Paradi učenja, ki je potekala 16. septembra. Na naši stojnici smo s pomočjo Lutkovnega gledališča

FRU FRU in Hiše otrok in umetnosti pripravili predstavitev lutkovne dejavnosti. Obiskovalci so se spoznali z različnimi tehnikami in vrstami lutk ter jih tudi preizkusili.

V oktobru smo, na že znani idilični lokaciji – ob in v zidnici Malek podjetja Puklavec Family Wines, v sodelovanju z LIKU-DO Ormož in KUD Prasila iz Središča ob Dravi, izvedli tradicionalno, deveto likovno- literarno kolonijo Malek. Tema letošnje kolonije je bila »Podobe Prlekije«, zraven likovnega in literarnega ustvarjanja smo pa kolonijo nadgradili še s fotografsko dejavnostjo. Namen kolonije je predvsem poudariti in promovirati lepoto naravne in kulturne dediščine ter medgeneracijsko druženje, izmenjava znanja in izkušenj. Mentorstvo na koloniji so nudili domačini: profesorica Janja Rudolf, pesnica in pisateljica Helena Srnc ter priznani ljubiteljski fotograf Ciril Ambrož, obiskala nas je pa tudi sekretarka iz Ministrstva za kulturo, mag. Minka Jerebič. Razstava nastalih del je na ogled v Beli dvorani Grajske pristave v delovnem času Pokrajinskega muzeja Ptuj-Ormož enota Ormož do 31. januarja 2022.

Mesec november nam ni bil najbolj naklonjen. Tudi v letošnjem letu nam ni uspelo izpeljati Tekmovanja godb Slovenije v zabavnem programu za pokal Vinka Štrucla, vendar ohranjamo opti-

mizem in bomo tekmovanje poskušali izvesti v februarju.

Smo pa na Javnem skladu RS za kulturne dejavnosti pripravili paket kulturno-umetniških vsebin, delavnic za otroke, ki smo jih poimenovali Kulturna šola za kulturne dni in jih ponudili šolam na našem območju. Vsi mentorji, s katerimi sodelujemo na različnih kulturno-umetniških področjih, so profesionalni umetniki s pedagoškimi izkušnjami (igralci, plesalci, režiserji, glasbeniki, likovniki, literati ...), kar pomeni, da lahko otroci pridobijo zanimivo in nepozabno umetniško izkušnjo ter spoznajo tudi kakšnega znanega poklicnega kulturnika oz. umetnika. Na povabilo se je odzvala Gimnazija Ormož, kjer smo v novembru in decembru izvedli kar šest delavnic iz likovnega, zborovskega, filmskega in plesnega področja.

Ob koncu leta se zahvaljujemo vsem ljubiteljskim kulturnim ustvarjalcem, mentorjem, ravnateljem in učiteljem, ki s svojim prostovoljnim, neutrudnim, predanim in uspešnim udejstvovanjem na področju ljubiteljske kulture, navkljub času in razmeram, prispevate pomemben delež v mozaik slovenske kulture in kulturne dediščine.

Srečno in zdravo 2022!

Podelili priznanja Krajevne skupnosti Ormož

Besedilo: **Karolina Putarek**

Foto: **Karolina Putarek**

Krajevna skupnost Ormož je septembra praznovala svoj šesti krajevni praznik. Osrednji dogodek je bila proslava s podelitvijo priznanj in plaket krajevne skupnosti. Uvodoma je zbrane na proslavi pozdravil predsednik KS Ormož Vlado Hebar, ki je predstavil dosežke krajevne skupnosti in načrte ter izrazil zadovoljstvo, da so se tudi letos v praznovanje vključila skoraj vsa društva in pripravila pester praznični program. Slavnostni govornik je bil župan Danijel Vrtnjak, ki je spregovoril o aktualnih dogodkih v Ormožu in investicijah, ki nakazujejo na to, da se občini obetajo boljši časi. Višek proslave je predstavljala podelitev priznanj.

Najprej so bila podeljena priznanja za najlepše urejeno okolico doma. Priznanja je dobilo 10 gospodinjstev:

Darinka Grlica, Dobrava 5, Ida Voršič, Lešnica 42, Jožica Polajniko, Ptujška cesta 2a, Ivan Kovačec, Lešniški vrh 1a. Družina Horvat, Litmerk 4a, Breda Meško Voršič, Pavlovci 10g, Franc Ozmec, Hardek 11b, Družina Kaučič, Vinarska ulica 3, Družina Kirič, Kneza Koclja 11, Lidija Kukovec, Frankovci 4.

Sledila je podelitev priznanj s knjižno nagrado, ki so si jih prislužili trije šolarji, in sicer za uspešno sodelovanje na mnogih tekmovanjih iz znanja na vseh področjih. Prejeli so jih, gimnazijki

Katja Horvat iz Huma, Gaja Otorepec Zlatnik iz Frankovcev in osnovnošolec Jaka Vaupotič iz Hardeka.

V nadaljevanju so podelili priznanja krajevnih skupnosti: Prejeli so jih Franc Antolič iz Litmerka za 52-letno aktivno delovanje v Lovski družini Ormož, Štefka Šoštarč iz Dobrave za dolgoletno aktivno delovanje na področju kulture, kjer se je izkazala kot gonilna sila KŠD Dobrava; Zavod 100% Naravno Botanik Ormož, ki si je v svet potrošništva utrl pot kot blagovna znamka številnih vrhunskih izdelkov iz zdravilnih rastlin, Ivan Babič iz Pušencev kot dolgoletni predsednik Območne obrtno podjetniške zbornice Ormož in pobudnik sejma obrti, podjetništva in vina KOVITO ter glavni pobudnik Mrežno-podjetniškega inkubatorja v Ormo-

žu, ter Damjan Rajh, ustanovitelj Športne šole DADA, namenjene otrokom, kjer se učijo najrazličnejših športnih prvin.

Tri najvišja priznanja, plakete KS ORMOŽ, so pa prejeli Danilo Masten iz Ormoža kot dolgoletni aktiven in vesten gasilec v PGD Ormož in kot pomočnik pri AK Ormož ter v RK Ormož. Plaketo za posebno angažiranost v času epidemije je prejela zdravnica Alenka Simonič, članica Civilne zaštite občine Ormož. Ob 110-letnici delovanja je pa plaketo krajevnih skupnosti prejelo tudi PGD Loperšice. Proslavo so zaključili z nastopom pianistke Leje Munda, učenke 8. razreda GŠ Ormož, v teku dogajanja je pa nastopila in uvodoma zaigrala slovensko himno flavistka Neja Majcen, učenka 6. razreda GŠ Ormož.

TED Sodinci – ohranjanje tradicije

Besedilo: **Hinko Šoštarč, Hinko Sodinski**

Foto: **arhiv TED**

TED Sodinci – ohranjanje tradicije

Za potrjevanje slovenske narodne zavesti imamo pomembno vlogo tudi društva, saj posvečamo veliko dela zgodovini, tradiciji in ohranjanju dediščine, ker z njo navdušujemo domačo in tujo javnost.

Koronavirus, naš spremljevalec v letu 2021, je naše društvo popeljal do sprememb, saj nam je bilo preprečeno normalno delovanje. Nismo obupali, poiskali smo nove izzive, s katerimi lahko animiramo javnost in se v okviru predpisov družimo. Fašenk, vse se navezuje nanj in je vodilo društva za ustvarjanje, kljub vsemu nam je uspelo veliko, prisostvovali smo na virtualnem kurentovanju in pokazali Sloveniji, da zmoremo, fašenk smo popeljali tudi skozi Ormož, skupaj z vsemi, ki so menili, da ljudje to potrebujejo. Da ne bi bilo vse virtualno, smo se odločili pokazati, kaj vse je v naši bogati društveni zakladnici in prikazali nove ideje. Sodelovanje z Nevenko Korpič in Pokrajinskim muzejem Ptuj-Ormož je obrodilo razstavo in pokazali smo naše izvirne pustne maske. Nadaljevalo se je s predmeti naših babic in dedkov, ki so pravi etnografski zaklad, saj so nekateri predmeti bili stari več kot stoletje in bilo si jih je vredno ogledati.

Ker je naše društvo z Princem karnevala promotor kurentovanja, smo se odzvali na povabilo za gostovanje v Srbiji ter popeljali našo etnografsko skupino in tam nastopali na karnevalih, širši javnosti pa predstavili tudi Destinacijo Jeruzalem.

V naši novi skupni zgodbi z Rimskim društvom Rimljani, kjer smo se za tri dni spremenili v Rimljane, je naša družina predstavljala čebelarje iz Rimskega agra (Melarium Apiarius Sodinensis). S svojo zgodbo in izvedbo rimskih iger smo navdušili obiskovalce, zato se bomo radi vračali v naše rimsko bivališče.

Cesarsko kraljevi Ptuj s svojimi grajskimi igrami je bil navdušujoč, saj smo lahko prisostvovali na njihovi prireditvi z Princem, spremljevalko in gardo in tako vstopili v družčino srednjeveških navdušencev, ki skrbijo za ohranjanje bogate zgodovine Ptuja.

Martinovo je velik praznik, ko se mošt spremeni v opojno vinsko kapljico, je pa tudi dan, ko se pričnejo priprave na mali fašenk. Kot promotor kurentovanja mi moje prinčevske dolžnosti narekujejo, da moram napovedati začetek malega fašenka, kar sem tudi storil na Martinovo, toda že drugič brez obiskovalcev; zaradi epidemije so bili moji spremljevalci in sogovorniki etnografski

pustni liki v Etnografskem muzeju Ptujskega gradu. Počutil sem se počaščen, da lahko soustvarjam zgodbo fašenka in kurentovanja, ki čakata na dan, ko si bomo lahko spet brezskrbno nadeli oprave in po vaseh bo spet zaživela tradicija ohranjanja pustnih običajev.

Fašenk, najpogostejša beseda v našem društvu, nam daje pomen, za katerega moraš biti rojen, in brez njega si ne znamo predstavljati našega vsakdana, saj nekateri za to živimo in se razdajamo ter vsekakor ustvarjamo in ohranjamo našo bogato etnografsko pustno kulturno dediščino.

Hvala vsem, ki nam skozi leto pomagata, da naše ideje postanejo realne, da glas naše občine in fašenka popeljemo po domačih krajih in tujini. Hvala vsem članom društva, županu Občine Ormož Danijelu Vrtnjaku, ZTKŠ Ormož, županji Ptuj Nuški Gajšek, ZT Ptuj, FECC Slovenija, Rimskemu društvu, Društvu Cesarsko kraljevi Ptuj, Zveza princev karnevala ... hvala vsem, ki nas podpirate.

December, čas prehoda v novo leto 2022, kmalu bo tukaj, prihajale bodo želje in voščila, zato upamo na boljši jutri, ki vsekakor pride, in takšne so tudi želje TED Sodinci; bodite srečni, naj zdravje bo vaše vodilo, ustvarite svoje sanje, radi se imejte in pomagajte si med seboj ...

Predsednik TED Sodinci Hinko Šoštarč

Vitez Hinko Sodinski plemeniti Gall, 18. princ karnevala

OŠ Ormož slavnostno obeležila 120-letnico slovenske šole na Hardeku

Besedilo: **Karolina Putarek**

Foto: **Arhiv**

V začetku oktobra je v Športni dvorani na Hardeku bila proslava ob 120-letnici OŠ Ormož na Hardeku. Temeljni kamen za znamenito hardeško šolsko zgradbo so zavedni Slovenci tistega časa položili na njivi Ivana Kuhariča 15. septembra 1900. Že leto pozneje, 15. septembra 1901 je bila svečana otvoritev slovenske šole za občine Hardek, Pušenci in Litmerk. Takratne slovesne otvoritve in blagoslovitve se je udeležilo okoli 4.000 ljudi, med temi 11 duhovnikov. (Ob tej priložnosti je bila izdana tudi spominska razglednica.)

Leta 1989 je osnovna šola na Hardeku pridobila še prizidek, tako so se na Hardek preselili še šesti, sedmi in osmi razredi, ki so pred tem pouk imeli v zgradbi na Ptujski 6, kjer je danes sedež Občine Ormož. Za naslednjo pridobitev zgodovina OŠ Ormož šteje še novo športno dvorano na Hardeku, ki je bila zgrajena leta 1994. Slovesnost je predstavljala sprehod skozi zgodovino šole na Hardeku in šolstva v občini Ormož in nastop vseh šolarjev. Vseh devet razredov je namreč pripravilo svoj nastop, za konec je pa ob spremljavi Gimnazijskega banda zapel še pevski zbor, ki je bil sestavljen iz šolskega mladinskega pevskega zbora in učiteljev. V kulturnem programu je tako sodelovalo več kot 200 učencev šole. Ob priložnosti praznovanja dolgoletne tradicije osnovnošolskega

izobraževanja v kraju je Osnovna šola Ormož izdala tudi bilten "Naših 120 let: 120 let slovenske šole na Hardeku."

Uvodoma je zbrane pozdravil ravnatelj Aleksander Šterman, ki je predstavil šolo, ki se ponaša z nazivi: eko, zdrava in kulturna šola. Predstavil je dejavnosti in usmeritve ter se zahvalil za posluš lokalni skupnosti, ki šoli omogoča številne dodatne programe. Povedal je, da je letos na šoli 373 šolarjev, da zanje skrbi 41 strokovnih delavcev in 16 administrativno-tehničnih delavcev. Širše delovanje šole in sodelovanje z lokalnim okoljem je v svojem nagovoru izpostavil tudi župan Danijel Vrtnjak ter se šoli zahvalil za sodelovanje in prispevek k splošnemu ugledu občine. Spregovoril je tudi državni sekretar na Ministrstvu za izobraževanje,

znanost in šport Damir Orehovac. Med drugim je spomnil na obdobje šolanja od doma in se strinjal, da je čas karantene bil težka preizkušnja tako za šolarje kot učitelje. Obenem je spomnil na novi srednješolski program, ki ga z novim šolskim letom izvajajo na Gimnaziji Ormož. Slovesnosti so se udeležili mnogi bivši učitelji, bivša ravnatelj, ravnatelji drugih šol v okolici, bivši učenci, direktorji Javnih zavodov v občini, poslanca Jani Ivanuša in Aljaž Kovačič, poslanka Mojca Žnidarič ter Irena Kumer, predstojnica OE Zavoda za šolstvo v Murski Soboti, in dr. Milena Kerndl, predstojnica OE Zavoda za šolstvo Maribor. Še pred začetkom slovesnosti je obiskovalce s svojim nastopom pozdravil Pihalni orkester GŠ Ormož.

PGD Podgorci – novi gasilski dom

Besedilo: **Sandi Munda**

Foto: **Sandi Munda**

PGD Podgorci je društvo I. kategorije z dvema gasilskima voziloma, ki šteje 120 članov in članic, od tega je 44 članov mladine. V zadnjih letih opažamo povečanje članstva, zato v društvu delamo še z večjim zagonom. Trenutno je v teku eden izmed večjih projektov v zgodovini društva, in sicer gradnja novega gasilskega doma. Takih projektov se gasilska društva lotijo vsakih 30, mogoče 50 ali še več let, zato smo na to še posebej ponosni.

Novi gasilski dom v Podgorcih gradimo za kulturno dvorano. Na tem mestu imamo odlične pogoje, veliki vadbeni poligon za izvedbo gasilskih vaj tako članov kot mladine ter veliko parkirišče. Objekt je velikosti 17x15 metrov, kar tlorisno znaša 255 m². Objekt je pritisne izvedbe, kjer se nahajajo garaže za gasilski vozili, orodnišče, kurilnica, pralnica, garderoba in sanitarije. Gasilski dom je ocenjen na nekaj manj kot 240.000,00 €, od tega nam je Občina Ormož zagotovila 110.887,00 €, ostala sredstva si pa moramo priskrbeti sami. Nekaj sredstev smo imeli privarčevanih iz prejšnjih let, ostalo si pa moramo zagotoviti z dolgoročnim kreditom, pobiralno akcijo po požarnem rajonu in donacijami.

V ta namen nameravamo obiskati krajan v mesecu februarju in marcu v letu 2022.

V začetku leta 2021 smo začeli s pridobivanjem ponudb za gradbeno in tesarska dela, dobavo oken, vrat, garažnih vrat, izvedbo elektro in strojnih inštalacij in izvedbo izkopa ter pripravo terena za objekt. V mesecu februarju smo tako začeli z izkopom, nasutjem gramoza in utrjevanjem podlage. V aprilu smo izvedli prva gradbena dela, in sicer betoniranje spodnje plošče ter izvedbo hidroizolacije. V mesecu maju smo v lastni režiji izvedli več delovnih akcij ter tako zazidali celotno pritličje objekta. V začetku junija smo začeli z betoniranjem zgornje plošče ter polaganjem elektro in strojnih inštalacij. V juliju smo začeli z zidanjem zgornje etaže ter jo v avgustu dokončali. V septembru smo dobavili les za ostrešje ter zmontirali jeklene nosilce za ostrešje. V mesecu ok-

tobru smo začeli z izdelavo ostrešja na gasilskem domu. Novembra smo pa vgradili še okna in vhodna vrata. V začetku decembra smo gasilski dom tudi pokrili s strešno kritino.

Stari gasilski dom je potreben energetske sanacije, zamenjave ostrešja in stavbnega pohištva. Dograditev garaže za drugo gasilsko vozilo, katero imamo parkirano več kot 500m od gasilskega doma, ni možna. Ob intervencijah in drugih društvenih dogodkih imamo svoja vozila parkirana na pločniku in na vozišču. Tudi vhod v garažo je za gasilsko vozilo, ki ga posedujemo zelo otežen in neprimeren. Ker je gasilski dom praktično čisto ob glavni cesti, je delo z gasilsko mladino v domu nemogoč.

Vsa gradbena in druga dela, ki smo jih lahko opravili sami, smo izvedli s pomočjo članov društva, krajanov, prijateljev, znancev in simpatizerjev društva. V veliko veselje nam je, da se prav vsi z veseljem udeležijo delovnih akcij. Na delovnih akcijah nam pa s pomočjo dobre hrane in pijače priskočijo na pomoč tudi krajan in člani društva, ki z veseljem pripravijo okusne obroke za pridne delavce. Na tem mestu bi se še enkrat zahvalili prav vsem, ki ste nam pomagali pri delu, darovali hrano in pijačo ter nam tako v veliki meri pripomogli k uresničitvi našega cilja.

V letošnjem letu si je pa ekipa članov A, kljub korona krizi in veliki zasedenosti našla čas za vaje in treninge. V začetku junija smo namreč na državnem tekmovanju v Celju dosegli odlično 2. mesto in s tem postali državni podprvaki v vaji CTIF. V pokalnem tekmovanju za pokal Gasilske zveze Slovenije, katere smo tudi sami organizatorji ene od tekem, smo pa dosegli skupno 1. mesto, ter tako postali še pokalni prvaki GZ Slovenije za leto 2021. Z odličnimi rezultati smo si priborili vstopnico za kvalifikacije za gasilsko olimpijado, ki bo potekala naslednje leto v Celju.

Za pridobitev dela sredstev smo si priskrbeli tudi SMS donacije preko mobilnih operaterjev. Zato prosimo vse dobrosrčne ljudi, ki bi radi pomagali pri gradnji, da pošljete SMS s ključno besedo PODGORCI5 na 1919 in s tem prispevate 5,00 EUR. Za vašo pomoč se Vam že vnaprej zahvaljujemo, saj bomo veseli prav vsake donacije. Pravila in pogoji za sodelovanje pri storitvi SMS-donacija so objavljeni na spletni strani (Facebook stran PGD Podgorci).

Jubilej prostovoljcev za telefonsko pomoč v stiski

Besedilo: **Društvo Čriček Ormož**

Foto: **Društvo Čriček Ormož**

Trideseto letno srečanje Slovenske zveze društev za telefonsko pomoč v stiski

Društvo Čriček Ormož je v soboto, 9. oktobra 2021, v Domu kulture Ormož organiziralo trideseto letno srečanje Slovenske zveze društev za telefonsko pomoč v stiski, katerega so se udeležili člani vseh slovenskih društev, ki tvorijo zvezo.

Pri organizaciji letnega srečanja se društva izmenjujemo, namenjeno je pa v prvi vrsti izobraževanju, izmenjavi izkušenj in druženju. Letošnje srečanje je potekalo pod sloganom Osamljenost in posledice osamljenosti.

Pozdravil nas je župan Občine Ormož Danijel Vrtnjak, ki je poudaril pomen prostovoljstva za našo družbo in izrazil podporo in zahvalo našemu človekoljubnemu poslanstvu. Goste je opozoril na lepote naše Prlekije in jih povabil, da še kdaj obišejo naše kraje. Predsednica društva Nada Potočnjak je izrazila zadovoljstvo nad številčno udeležbo kljub zahtevni zdravstveni situaciji. Poudarila je, da se s ponosom oziramo nazaj, saj smo s svojim humanitarnim delom pomagali številnim ljudem v stiski, čeprav vedno ni bilo lahko. Kot govornika sta nastopila tudi aktualni predsednik Slovenske zveze društev Samo Babuder in ustanoviteljica zveze STS Dr. Cvijeta Pahljina.

Samo Babuder je spomnil, da je zveza STS nastala leta 1994 in da so bila na začetku v zvezo povezana društva Čriček iz Ormoža, Klic upanja iz Celja, Tvoj telefon iz Postojne in društvo ZA-TE iz Ljubljane. Dve leti kasneje se je zvezi pridružilo še Društvo Zaupni telefon Samarijan. Danes vsa društva ZVEZE SLOVENSkih DRUŠTEV ZA TELEFONSKO POMOČ V STISKI - STS ASSOCIATION OF TELEPHONIC EMERGENCY SERVICES IN SLOVENIA skupaj štejejo skoraj 300 aktivnih članov in po statističnih podatkih je letno opravljenih nekaj manj kot 33.000 pogovorov. Kot govornica je nastopila tudi dr. Cvijeta Pahljina, ki je poudarila pomen prostovoljstva za tiste, ki pomoč nudijo, in za tiste, ki jo prejemajo. Zaželela nam je, da bi nadaljevali s svojo

humanitarno dejavnostjo in seme prostovoljstva še naprej sejali v našem narodnem prostoru.

Predavanja, ki so sledila, sta vodila Zmago Godina, ki je predaval o človeški naravi in potrebi po druženju, ter Tihomir Odorčić, dr. med., ki je predaval o stanju osamljenosti sredi množice.

V delavnicah sta se jima pridružili s predavanji na temo osamljenosti še dr. Cvijeta Pahljina in Iva Pajnek.

Za bogat kulturni program sta poskrbeli izjemni glasbeni skupini, in sicer Mandolinska skupina Amos iz Ormoža in vokalna skupina Forgiven iz Slovenske Bistrice.

V popoldanskem času so si obiskovalci lahko ogledali znamenitosti Ormoža pod strokovnim vodstvom turistične vodičke Ljube Fišer ali obiskali vinsko klet Puklavec Family Wines, kjer so se ob degustaciji veselo družili, izobraževali in zabavali ob predavanju priznane enologinje Lidije Ruška. Obe skupini sta bili izredno zadovoljni in navdušeni tudi s prostim delom programa.

Program 30. srečanja STS se je zaključil s štirimi delavnicami na temo osamljenosti. Povezovalce programa je bil Peter Kirič, direktor in odgovorni urednik Radia Prlek, ki je s svojim markantnim in prodornim glasom ter humorjem osvojil srca navzočih.

Za slovo nam je Jovan Popov, predsednik organizacijskega odbora za pripravo srečanja, namenil nekaj toplih misli: »Vaše besede dajejo ljudem pogum. Skozi toplino vašega glasu ljudje v temi vidijo luč in izhod iz svojega obupa ... Hvala, da ste ta čarobna pesem, ki je ljudje ne pozabljajo in jo vedno znova in znova želijo slišati.«

Hvala, da ste bili del nas in nam dovolili, da smo ostali del vas. Hvala, da smo ena edinstvena družina.

21 let delovanja društva Čriček v Ormožu

Sočasno s 30. letnim srečanjem smo obeleževali tudi 21. obletnico delovanja društva Čriček Ormož. Sodelujoča društva so nam ob jubileju čestitala, mi pa osvežili spomine na ustanovitev Črička. Zaslužna za to, da društvo aktivno deluje v Ormožu, je nekdanja prosvetna delavka in bivša direktorica Ljudske univerze Ormož Anica Zidarič, ki je zbrala ob sebi somišljenike in leta 2000 ustanovila društvo Čriček. Gospa Anica je ostala aktivna v društvu vseh 21 let. Za svoj trud je prejela priznanje za Naj prostovoljko leta 2008. Ime Čriček odseva duh veselja, glasbe in zaupanja v življenje, predlagala ga je gospa Nadica Granduč, ki je vseskozi delovala v društvu kot prostovoljka, svetovalka in lektorica. V minulih letih se je v društvu Čriček izmenjalo več kot 50 prostovoljcev, katerim se ob tej priložnosti iskreno zahvaljujemo za požrtvovalno delo in nesebično pomoč.

Delo svetovalca ni enostavno, saj zahteva veliko znanja, strpnosti, čustvene inteligence in sposobnosti, poslušanja in svetovanja. Delo v društvu je prostovoljno in brezplačno, največje plačilo in nagrada so hvaležni in zadovoljni klicanci.

Gospa Anica Zidarič nas je večkrat spomnila na misel dramatika Shakespearja:

»Svojo krono nosim v srcu, ne na glavi. Ni pokrita z diamanti, je nevidna. Pravim ji zadovoljstvo.«

Med seboj smo si enotni v prepričanju, da s tem delom na telefo-

nu toliko kot dajemo, tudi prejemamo, včasih tudi več. Ob koncu vabimo vse, ki vas prostovoljstvo zanima, vse, ki se čutite sposobni, da bi lahko s svojimi izkušnjami pomagali pri delu na telefonu, da se nam pridružite. Mi vam bomo zagotovili dodatno izobraževanje in vas z veseljem sprejeli v naše društvo. Za vaše prijave ali vprašanja in pripombe smo dosegljivi na e-naslovu: drustvo.cricek@gmail.com ali na telefonu 031 628 047. Pozivamo tudi vse tiste, ki imate težave, ste v stiski, ste osamljeni, ne vidite izhoda iz trenutne situacije, vas je strah, da pokličete na številko 116 123 in izberite svetovalca: 1- Samarijan; 2- Sopotnik. Številka je brezplačna, klicalec in svetovalac ostaneta anonimna. Telefon deluje nenehno, 24 ur na dan in vse dni v letu.

Pred nami so praznični dnevi, polni pričakovanja, blišča in daril. Kljub omejitvam zaradi virusa ne pozabimo na najdražje, prijatelje, sorodnike in znance, osamljene sosede in bolnike, ki so v teh prazničnih dneh še posebej ranljivi. Povejmo jim, da jih imamo radi, da jih pogrešamo, da jim želimo vse dobro, da nam ni vseeno za njih. Ko je človek osamljen, žalosten ali bolan, takšno iskreno toplo sporočilo, pa naj bo zapisano ali izrečeno, dela čudeže.

Društvo Čricek Ormož vam želi čarobne praznike, toplo ognjišče, mir v duši in ljubezen v srcu. Naj vam bo prihodnje leto naklonjeno z vsem dobrim in naj se izpolni vse, kar si želite.

Dobrodelnost je del našega življenja »Dobro se z dobrim vrača«

Besedilo: **Tanja Novak**

Foto: **Tanja Novak**

Že drugo leto zapored nam je COVID-19 situacija preprečila izvedbo Miklavževega sejma, ki je pred dvema letoma povezal in združil ne le vse prebivalce Miklavža, ampak tudi ljudi odprtega srca od blizu in daleč. Takrat smo na šolskem parkirišču doživljali čarobno Miklavževo pravljico, ki nam je pričarala nepozabna doživetja in nam srca napolnila s toplino in hvaležnostjo. Ta hvaležnost ostaja še danes. Biti iskren, početi dobra dela in videti dobre ter pozitivne stvari v danih situacijah so dragocene vrednote srčnosti, ki imajo neverjetno težo. V teh zapletenih časih, ko nam epidemija preprečuje marsikatero »lepo« stvar, so te vrednote še toliko pomembnejše oz. še toliko bolj zaželeni. Prav zaradi tega smo se odločili, da na OŠ Miklavž in Kog, skupaj z otroci iz vrtca, pripravimo ŠKATLE HVALEŽNOSTI za vse tiste »dobre ljudi«, ki so nam na kakršenkoli način izkazali svojo dobroto ter nam tako omogočili kaj več, kot samo »šolo«. Včasih je občutek ob tem, ko nekaj podariš boljši, kot tisti, ko nekaj dobiš, in tega bi se morali zavedati prav vsi.

Tako smo v torek izvedli tehniški dan z naslovom Dobrodelnost je del našega življenja. Po uvodni pravljici, v kateri smo spoznali življenje dobrega moža sv. Nikolaja, smo s pomočjo KARTIC DOBRIH DEL razmislili o svojih dobrih delih. Dobro delo je tudi nasme, objem, pomoč babici pri kuhanju, dedku pri nakladanju drv, mami pri pomivanju posode ... Dobra dela so otroci in učenci narisali ali zapisali na kartice, katere so odnesli v »Miklavžovo« pisarno. Ja, prav ste slišali; na OŠ Miklavž ima sveti Miklavž ta pravo pisarno.

Potem pa je sledilo »ta pravo delo« – čiščenje »batačev« in izdelovanje prazničnih izdelkov. Korajžno in z veliko mero ustvarjalnosti

smo se lotili izdelave jelenčkov, sovic, snežakov, angelčkov ... Iz gospodinske učilnice je zadišalo po prazničnih piškotih in domačem čaju. Svoje roke smo obrisali na zelen papir, jih izrezali in iz njih izdelali čudovite božično-novoletne venčke kot dekoracijo za vrata. Moramo priznati, da so nastali zares čudoviti izdelki, v katere smo vložili delček sebe, delček tiste hvaležnosti, ki jo nosimo v svojih srcih.

Opravljanje dobra dela in ob tem ničesar pričakovati v zameno, so izjemne sposobnosti posameznikov. Pravijo, da se slej kot prej dobrota povrne. Včasih se povrne po isti poti, včasih se povrne na čisto drugem področju, a vedno se povrne prav takrat, ko tega sploh ne pričakujemo. In takšna, nepričakovana darila, so najlepša darila, takšna nam ogrejejo srce in ga napolnijo z neverjetno hvaležnostjo. Naj bodo naše ŠKATLE HVALEŽNOSTI takšna darila. Bodimo hvaležni za majhne stvari in tako nas bo življenje nagradilo z velikimi.

Lepe praznične dni in vse dobro v letu, ki prihaja!

Državno prvenstvo in odprta tekma Endurance Pušenci 2021

Besedilo: **Darja Žganec Horvat**

Foto: **Darja Žganec Horvat**

Prva oktobrska sobota se je za večino Prlekov prebudila v običajno, dela prosto megleno jutro, kateremu je sledil še en sončen, s poletnimi temperaturami obarvan dan. In prav ta ista sobota je bila za 14 jahačev in njihovih konj prav poseben dan, saj se je v Pušencih, v občini Ormož, odvijala tekma Državnega prvenstva 2021 v endurance, odprta tekma CEN B in CEN A, ter klubska tekma. Uradna organizatorja prireditve sta bila KK Endurance Pristop in Prleško konjeniško društvo, orga-

nizacijo tekmovalne proge je pa večji del prevzela ekipa Drava riding.

Zbor jahačev in njihovih konj je bil ob 6. uri zjutraj pred Vaškim domom v Pušencih. Sledil je običajni predtekmovalni veterinarski pregled za konje in sestanek s tekmovalci, na katerem so bili sodelujoči po protokolu opozorjeni na FEI kodeks obnašanja, pri katerem je potrebno upoštevati in sprejeti dejstvo, da »mora biti dobrobit konja v vsakem trenutku na prvem mestu in se je nikoli ne sme podrežati tekmovalnim ali komercialnim ciljem.« Kategorije različnih tekem so se odvijale glede na licence in opravljene kvalifikacije, ki jih ima tekmovalec. Tako sta bili v kategoriji CEN B in DP na progi dolgi 82 kilometrov s tremi asistencijskimi točkami prijavljeni 2 tekmovalki, 11 tekmovalcev in njihovih konj se je pomerilo na 48 kilometrski progi kategorije CEN A z dvema asistencijskima točkama, 1 tekmovalka pa je na isti progi pod enakimi pogoji tekmovala na klubi tekmi.

Obe progi sta potekali večji del na travnati površini, po makadamskih in kolovoznih poteh, asfalt so predstavljala le križišča, ki so povezovala tekmovalne poti z oznakami na cestišču, lesenimi oznakami na lesenih količkih, pa tudi plastificiranih puščicah in belimi trakci izobešenih na električnih pastirjih ob pašnikih in njivah, dobro je pa bilo poskrbljeno tudi za asistente na asistencijskih točkah.

Razpoloženje tekmovalcev je bilo odlično, saj sta jim pripravljeni teren in organizacija ustrezala, dobro pa je kazalo tudi njihovim konjem, kar so dokazovali veterinarski pregledi sluznice konj, njihovega hoda, hidracije in neboleče hrbtenice, kar je tudi pogoj, da lahko konj izvede veljavno tekmo.

Najbolje izmed vseh sta se na domači progi odrezali Monika Kocuvan (KK Endurance Pristop) in kobila Assad, ki sta zasluženo

postali novi državni prvakinja na 82-kilometrski preizkušnji.

»Moja kobila je bila po 82 kilometrih enako živahna in zdrava kot na prvem veterinarskem pregledu zjutraj. Zadnji, peti veterinarski pregled je vse to potrdil, saj si je Assad prislužila še nagrado Best Condition za najbolje pripravljenega konja na tekmovanju. Tudi drugi dan po tekmovanju ni kazala znakov utrujenosti, zato zame endurance predstavlja konju prijazno tekmo,« je po koncu »krsta«, ki so ga pripravili zmagovalki v čast, povedala Monika in dodala, da je po tihem pričakovala dober izid tekme v njeno prid. »Mogoče so drugi pričakovali še več kot jaz, zato sem se morala še toliko bolj potruditi. Najbolj pa sem bila vesela, da je bila moja Assad na koncu tekme zdrava in živahna.«

Srebrno medaljo v isti kategoriji sta osvojila Lea Piškur in Latif (KK PIP). V kategoriji 48 kilometrov je slavil debitant Uroš Potočnik na Aronu, drugo mesto si je prijel David Hočevar na Santosu, na tretje mesto sta se pa uvrstili Karin Trček in Luna, prav tako debitantki na tekmah v endurance.

Sodnik tokratnega Državnega prvenstva Endurance Pušenci 2021 je bil Igor Hočevar, v pomoč sta mu bila sodnika pripravnik Uroš Breško Strnad in Kim Hočevar, vlogo veterinarjev na tekmi sta prevzela Jaka Ule in Lea Vodopivec, sodniškemu zboru pa je predsedovala Breda Hočevar. Strokovni kader KZS za opravljanje licenc je zastopal Janez Finžgar, dežurni kovač tekme je bil Žan Berghaus.

Piko na i je skozi celoten dan tekmovanja, še najbolj pa po domači zmagi, dajalo pristno prleško vzdušje, h kateremu so svoje tako ali drugače prispevali: Turistično društvo Središče ob Dravi, restavracija Črni ribič, TMM Montaža d. o. o. iz Središča ob Dravi, Fagus GIS d. o. o., Ariya trgovina z oblačili iz Lendave, Jurko d. o. o. Ormož Center Jurkovič, PEP'S WINE, Veterinarska postaja Ormož, Občina Ormož, Občina Središče ob Dravi, prostovoljke na asistencijskih točkah, Prostovoljno gasilsko društvo Obrež, ki je v prvi vrsti skrbelo za hlajenje konjev in v sodelovanju s kontrolorji varovalo kontrolne točke ob železnici in pomembnih križiščih, da tekmovalci niso skrenili s prave poti, katerih soglasja v uporabo so dobili od lastnikov zemljišč in Poljedelstva SAT Jeruzalem Ormož.

»Hvaležna in počaščena sem, da se je tekme udeležil tudi generalni sekretar KZS Rok Vadnjal in sodeloval pri podeljevanju nagrad, na kateri je zadonela tudi slovenska himna,« je še povedala ponosna Središčanka, nova državna prvakinja Monika Kocuvan.

Lokalna kakovost potrjena s kolektivno blagovno znamko Jeruzalem Slovenija

Besedilo: **Anita Bolčević**

Foto: **arhiv JZTKŠ**

Kolektivna blagovna znamka Jeruzalem Slovenija od leta 2018 povezuje lokalno ponudbo celotne Prlekije, največ ponudnikov je iz treh občin Destinacije Jeruzalem Slovenija, in sicer Ormož, Sveti Tomaž in Središče ob Dravi.

Prvo ocenjevanje Kolektivne blagovne znamke Jeruzalem Slovenija smo izvedli v letu 2018, ko smo ocenili tri kategorije: pridelke in živilske izdelke, rokodelske izdelke in izdelke unikatnega in industrijskega oblikovanja ter kulinarčne prireditve. V letu 2021 smo zraven že omenjenih ocenili še kategorijo jedi in pijač, postreženih na gostinski način, hišo vina, vodena gastronomska doživetja in nastanitvene obrate.

Odziv ponudnikov na ocenjevanje je zelo dober, saj se ponudniki zavedajo, da je medsebojno povezovanje in potrditev ponudbe s certifikatom Kolektivne blagovne znamke Jeruzalem Slovenija pomembna za večjo prepoznavnost in kompetitivnost destinacije v domačem in širšem okolju. V letu 2021 je bilo prijavljenih več kot 400 izdelkov, storitev in ponudbe, ki jih zajemajo kategorije ocenjevanja za pridobitev pravice do uporabe Kolektivne blagovne znamke Jeruzalem Slovenija.

Strokovna komisija, katero sestavljajo dr. Tanja Lešnik Štuhec s prof. dr. Janezom Bogatajem in drugimi člani, ki so strokovnjaki na svojih področjih, skrbi za preverjeno kakovost certificirane ponudbe in nadgradnjo le-te. Tako je večji del ocenjene ponudbe v procesu certificiranja. Pohvalno je, da so nekateri ponudniki nadgradili svoje izdelke z etiketo, zgodbo in embalažo, tako da je nadgradnja po mnenju strokovne komisije ena boljših v slovenskem okviru.

Visokokakovostna ponudba Destinacije Jeruzalem Slovenija si zasluži primerno etiketo, zgodbo in embalažo ter kakovosten marketinški material. S tem namenom smo v mesecu maju 2021 izvedli delavnice in svetovanje za vse kategorije, ki smo jih potem čez leto po prijavah ponudnikov na razpise po kategorijah ocenili. Pri ocenjevanju se je pokazal manjši obisk delavnic in svetovanj, kjer se ponudniki usposablajo, izobražujejo in dobijo smernice za nadgradnjo svoje ponudbe, saj je le malo ponudnikov izpolnjevalo pogoje ocenjevanja in nadgradnje. Delavnice in svetovanja so potekale virtualno, zaradi varnosti in preprečevanja širjenja COVID-19. Šibki smo na področju oblikovanja primerljivih zgodb izdelkov, pri oblikovanju etiket, destinacijski embalaži in kakovostnem marketinškem materialu. Vse to je pomembno, da je ponudba za kupce všečna. Trenutno so na razpolago skupne papirnate vrečke po celotni grafični podobi Destinacije Jeruzalem Slovenija. V načrtu imamo še nabavo ovijalnega papirja in destinacijske obešanke za dodajanje zgodb na izdelke prejemnikov Kolektivne blagovne znamke Jeruzalem Slovenija. Mnenje strokovne komisije je pomembno za izboljšanje destinacijske turistične ponudbe. Ponudniki, ki so strokovnjaki vsak na svojem področju, tako dobijo smernice, kako postati najboljši, kako nadgraditi svoje izdelke, pridelke, storitve in ostalo ponudbo, ki jo ocenjujemo v sedmih kategorijah.

Želeli bi imeti čim več 100-odstotnih prleških izdelkov, storitev

www.slovenia.info/green&safe

in ostale turistične ponudbe; tako bomo skrajšali dobavne verige, zmanjšali ogljični odtis ter z zelenim in trajnostnim poslovanjem povečali zaupanje gostov in kupcev v našo turistično ponudbo, ki je hkrati ponudba za lokalno prebivalstvo. Nenehno spremljanje trendov in povečevanje ponudbe, ki je prijazna do ljudi, živali in narave, bo na dolgi rok prispevala h kvalitetnejšemu življenju lokalnega prebivalstva. Strateške smernice EU in Slovenije so zmanjšanje uporabe plastične embalaže, zagotoviti prehransko varnost in dostop do zdrave hrane, pridelane na zdravem planetu, ki je del Evropskega zelenega dogovora – kmetijski vidiki Strategije »od vil do vilic« in Strategija za biotsko raznovrstnost do leta 2030 (Vir: <https://www.gov.si/novice/2020-06-11-evropski-zele-ni-dogovor-kmetijski-vidiki-strategije-od-vil-do-vilic-in-strategije-za-biotsko-raznovrstnost-do-leta-2030/>).

Vsaka odločitev za nakup lokalnih izdelkov, storitev in ostale ponudbe, prispeva k ohranjanju delovnih mest, tradicije in znanja na našem prleškem območju.

Zelo pomembno je mreženje ponudnikov ter preverjena in ocenjena ponudba, označena s Kolektivno blagovno znamko Jeruzalem Slovenija, ki povečuje prepoznavnost naših ponudnikov v domačem in širšem okolju. Prav s povezanostjo in sodelovanjem lahko dosežemo veliko več kot vsak posameznik zase.

Kako knjižnica išče poti do bralcev

Besedilo: **Nina Šulek in Marijana Korotaj**

Foto: **Knjižnica Ormož**

Leto 2020 in 2021 si bomo vsekakor zapomnili po pandemiji, ki je korenito spremenila naša življenja, življenja naših uporabnikov, hkrati tudi delovanje knjižnic, za katere je bil velik izziv, kako v korona času omogočiti uporabnikom dostop do čim več storitev, ki so jih bili deležni pred zdravstveno krizo. Ves čas smo si prizadevali ohraniti in vzdrževati pristen in prijazen stik z uporabniki, ne le z možnostjo izposoje gradiva ampak tudi z izvajanjem nekaterih prireditev.

Na mladinskem oddelku smo v novo šolsko leto vstopili optimistično in pripravljeni na srečanja z našimi mladimi bralci. V okviru krajevnega praznika smo na letni terasi pripravili dogodek za otroke, kjer so otroci spoznali želvico Elo Počasnelo in se zabavali ob ustvarjanju in poslikavi obraza. Pričeli smo z izvajanjem pravljinih uric v ormoški knjižnici vsak četrtek ob 17. uri, v enotah knjižnice pa enkrat mesečno, do začetka novembra, ko smo zaradi epidemioloških ukrepov odpovedali vse prireditve. Dan, ko je načrtovana pravljina ura, je za izvajalko poseben dan, saj se takrat ustvarijo prijetni trenutki, naj bo to ob poslušanju zgodbe ali ob aktivnostih po njej. Zato pogrešamo ta naša druženja z družinami, pristen stik in potrditev, da nam je zgodbo uspelo prikazati tako kot smo želele.

Veseli smo obiskov otrok iz vrtcev, učencev osnovnih šol in srednješolcev. Prav vsaka skupina zahteva določeno pripravo in naš vložen trud je poplačan ob njihovih odzivih - zvedavih pogledih, čudenju pri srečanju z novimi knjigami ali navdušenjem nad novimi temami. Cilj ob tovrstnih druženjih je seveda vzgajati bralce za vse življenje in če začnemo pri najmlajših, imamo toliko večje možnosti, da vplivamo na postavljanje prioritet v njihovem življenju.

V času, ko imamo manj stikov, vabimo otroke, ki želijo preizkusiti svoje znanje, k reševanju nagradnega spletnega kviza. Še vedno pa za mlajše otroke pripravljamo mesečno knjižno uganko Detektiv Knjižko, ki jo je možno reševati v knjižnici.

Tudi obiska odraslih smo vedno veseli. Do začetka novembra smo izvedli vse načrtovane dogodke, preostale do konca leta pa smo zaradi varovanja zdravja odpovedali. Nikakor pa knjižnica ne miruje. Knjige so še zmeraj prosto dostopne in vabijo, da si jih izposojate in berete, pripravili pa smo tudi več aktivnosti. V Tednu splošnih knjižnic smo začeli z akcijo podarjanja članarine novo vpisanim članom za koledarsko leto 2021. V decembru pa so spet aktualni darilni boni za članarino, s katerimi lahko obdarite vaše najdražje. Za ljubitelje branja po seznamih smo pripravili novo sezono Bralne značke za odrasle in letos prvič tudi Filmsko značko, v kateri si ogledate film in preberete literarno predlogo.

Da pa ne boste samo brali, vas vabimo na natečaj Recepti življenja – pišemo z roko. Se še spomnite, kdaj in kaj ste zadnjič pisali z roko? Veseli bomo, če boste kanček svoje neponovljivosti delili z nami in zapisali vaše recepte življenja. To so lahko recepti za okusne jedi, lahko pa so modrosti, misli, življenjska vodila - recepti za življenje. Z roko napisane recepte oddajte v Knjižnici Ormož ali katerikoli od krajevnih knjižnic do 10. januarja 2022, v zahvalo pa boste prejeli darilce, ki bo posladkalo vaše življenje. Pri-

spevke bomo uredili v e-knjižico in jih ob začetku Tedna pisanja z roko, 17. januarja 2022, predstavili na razstavi.

Če se bodo razmere izboljšale in bo druženje dovoljeno, bomo 13. januarja 2022 lahko uživali v Pravljinih večerih za odrasle, v nadaljevanju pa na srečanjih z gostujočimi literati in na slovenski kulturni praznik, kot prejšnja leta, na Dnevu odprtih vrat ormoške knjižnice.

Vabimo vas v knjižnico, med dobro založene police, kjer najdete kaj zase in mimogrede preverite, katere knjige so zasedle častno mesto v novoletni knjižni smrečici.

Želimo vam lepo preživete praznične dni v družbi vam najdražjih oseb in junakov, veliko sreče in zdravja ter dobrih knjig v prihajajočem letu.

Odvajanje in čiščenje komunalnih odpadnih voda v porečju Drave

Besedilo: **Peter Kirič**

Odvajanje in čiščenje komunalnih odpadnih voda v porečju Drave – rekonstrukcija in nadgradnja Čistilne naprave Ormož – občina Ormož, december 2021

O d meseca januarja 2021 v Ormožu na območju nekdanje tovarne sladkorja potekajo dela za izvedbo projekta Odvajanje in čiščenje komunalnih odpadnih voda v porečju Drave – rekonstrukcija in nadgradnja Čistilne naprave Ormož – občina Ormož. Naročnik projekta je Občina Ormož, ki je sklenila pogodbo št. 430-53/2020 04/81 za gradbena dela z najugodnejšim izvajalcem, Komunalnim podjetjem Ormož d. o. o., ki izvaja dela skupaj s podjetjem GH Holding d. o. o. iz Ljubljane. Ministrstvo za okolje in prostor sofinancira operacijo v višini 385.376,71 EUR, Evropska unija iz Kohezijskega sklada sofinancira operacijo v višini 2.183.801,40 EUR, 520.668,03 EUR bo zagotovila Občina Ormož.

Čistilni bazen, kjer trenutno poteka čiščenje odpadnih voda
Foto: Zavod za informiranje Ormož - Radio Prlek

Potem ko so bila v mesecih juliju in avgustu dokončana vsa groba gradbena dela na objektih A, B in C, sedaj izvajajo dela montaže tehnologije, ki jo vgrajuje podjetje GH Holding d. o. o. iz Ljubljane, elektroinštalacijska dela in strojna dela.

Vodja ravnanja z odpadnimi vodami pri Komunalnem podjetju Ormož, ki je tudi upravljalca čistilne naprave, Ludvik Hriberšek, je po izpraznitvi bazenov za odlaganje blata, kjer se je blato usedalo in kopičilo preko 30 let, povedal:

»Čistilna naprava je bila nazadnje rekonstruirana leta 1994 in od tistega časa je tako v tehnološkem kot v smislu uporabljenih

materialov zastarela. Zato smo pristopili k izpraznitvi usedalnega bazena, kjer je bila nakopičena velika količina odpadnega mulja, ki smo ga morali s posebnim tehnološkim postopkom ustrezno predelati oz. posušiti in ga predati v nadaljnjo obdelavo. Med tem muljem smo našli veliko peska, pleníc, tkanin in toaletnih robčkov, ki ne sodijo v kanalizacijo. Zaradi tega smo bili priča uničenju najmočnejše črpalke, katere vrednost je okoli 7.000 EUR. Zaradi vsega naštetega so se dela nekoliko zavlekla, vendar preden nismo usedalnega bazena izpraznili, nismo mogli vedeti v kakšnem stanju sta beton in armatura. Ugotavljamo, da so betoni še ustrežni, vendar moramo zaradi vgradnje sodobne tehnologije same usedalne bazene primerno nadgraditi glede na projektno dokumentacijo in le-to ustrezno prilagoditi odkritemu stanju po izpraznitvi bazenov. Vse občane javno pozivam, da pri odlaganju odpadkov v straniščno školjko ne mečejo toaletnih robčkov, ki so nerazgradljivi, in ostankov tekstila, saj to povzroča zastoje in okvare na čistilnih grabljah čistilne naprave. Plenice in nerazgradljivi toaletni robčki ne sodijo v čistilno napravo, ampak med mešane Komunalne odpadke. V kanalizaciji smo med posegi našli tudi živalske ostanke, svinjske noge in ostanke svinjskih glav, kar vsekakor ne sodi v kanalizacijo! V kanalizacijo sodi le človeško blato in manjša količina toaletnega papirja. Še posebej opozarjam, da vlažilni robčki ne sodijo v straniščno školjko.«

Izpraznjen bazen usedalnika pred rekonstrukcijo
Foto: Zavod za informiranje Ormož - Radio Prlek

V času, ko je usedalni bazen izpraznjen, trenutno delujoča čistilna naprava, ki zadošča za 4.000 populacijskih enot, prevzema nalogo čiščenja v aeracijskem delu, kjer potekata sočasno dva tehnološka procesa, usedanje in bogatenje s kisikom. Zato še vedno dosegamo okoljske standarde glede na KPK vrednost in BPK vrednost. Ko bo čistilna naprava v Ormožu, kjer potekata rekonstrukcija in nadgradnja, dokončana, bomo lahko odstranili tudi dušik!

Odstranitev dotrajanih betonov in armature v samem usedalnem bazenu

Foto: Zavod za informiranje Ormož - Radio Prlek

Usedalni bazen je bilo potrebno tehnološko predelati. Vidne so vgrajene nove armature in beton.

Foto: Zavod za informiranje Ormož - Radio Prlek

V mesecu oktobru in novembru so potekale izvedbe tehnološke inštalacije povezovalnih cevovodov in električne povezave za izvedbo vhodnega črpališča, kjer so nameščene grobe grablje za sprejem septičnih odpadkov. Zaradi težav pri dobavljanju materialov, ki jih ni bilo mogoče naročiti prej zaradi postopkov preprojektiranja osnovnih načrtov, ki jih je bilo potrebno spremeniti glede na ugotovljeno dejansko stanje po izpraznitvi usedalnega bazena, se bo končni rok za izgradnjo predvidoma nekoliko podaljšal.

Lidija Zorjan, vodja del pri Komunalnem podjetju Ormož:

»Bazen smo izpraznili in odpadno blato dehidrirali. Porušili smo

dele bazena in beton ter armature odstranili. Strokovnjaki, ki so zadolženi za sanacije sten, bodo podali svoje mnenje in nato bomo izvedli rekonstrukcijo bazena glede na njihove ugotovitve in priporočila. Projektirano stanje pa ni identično s stanjem, ki smo ga zatekli po izpraznitvi bazena. Oprema, ki bi morala biti naročena, bo drugačna glede na novo projektno rešitev. Zaradi naštetih sprememb je pričakovati podaljšanje rokov za izgradnjo. Objekti A, B, in C so bili zgrajeni v časovnicah.«

Odstranjena armatura in stari beton usedalnega bazena

Foto: Zavod za informiranje Ormož - Radio Prlek

Teo Vida, Podjetje GH Holding, ki dobavlja tehnološko opremo pove:

»Konstrukcija ni enaka projektirani, saj so detajli povsem drugačni od projektiranih po obliki, širini, globini. Zato je potrebno s projektantom uskladiti dejansko stanje, kar bo spremenilo časovnico izvedene tehnološke opreme v bazenih in upamo, da bo čim prej znano, kakšni so gabariti gradbene konstrukcije, za katero je potrebno naročiti tehnološko opremo.«

Dodajanje zraka v začasni bazen za čiščenje odpadnih voda

Foto: Zavod za informiranje Ormož - Radio Prlek

Vrednost izgradnje znaša 3.089.846.14 EUR z DDV, po zaključku del pa bo rekonstruirana in nadgrajena čistilna naprava imela zmoglost čiščenja za 8.000 populacijskih enot. Čistilna naprava, zgrajena na območju nekdanje tovarne sladkorja, bo posodobljena in s svojim delovanjem ustrezala zahtevam okoljske sprejemljivosti.

Tržnice v Destinaciji Jeruzalem Slovenija – Občina Ormož

Besedilo: **Anita Bolčević**

Foto: **Anita Bolčević**

Za nami je še eno leto neprekinjenega delovanja na tržnicah v Destinaciji Jeruzalem Slovenija. Prodaja na tržnicah je ena redkih dejavnosti, ki je lahko obratovala ves čas v času epidemije. Ne upamo si zamisliti, kaj bi bilo, če bi bila prepovedana prodaja živilskih izdelkov, še posebej lokalnih. Tržnice so tiste, na katerih veliko novih ponudnikov, lahko rečemo tudi podjetnikov, prične svojo poslovno pot. Tržnica Ormož, kot primer dobre prakse daleč na okrog, pritegne obiskovalce in kupce iz lokalnega in širšega območja. Večina ponudnikov je prejemnikov Kolektivne blagovne znamke Jeruzalem Slovenija, kar pomeni, da je strokovna komisija preverila lokalno kakovost in ponudnikom priporočala smernice za nadgradnjo njihovih pridelkov in živilskih izdelkov. Preverjeni pridelki in živilski izdelki so označeni z nalepkami in so skupaj s ponudniki predstavniki naše destinacije. Pripravljamo se na popoldansko obratovanje ob sredah ali dopoldansko ob sobotah, s katerim bomo pričeli v mesecu marcu ali aprilu v prihajajočem letu 2022. Večkrat smo že poskusili z obratovanjem v popoldanskem času in tudi ob sobotah dopoldan, vendar se obratovanje zaradi premajhnega števila obiskovalcev ni obneslo. Mogoče bomo v letu 2022 uspešnejši ter bo obiskovalcev dovolj, da se bo novi obratovalni čas obdržal. Vabljeni, da nas čim večkrat obiščete.

Že drugo leto organiziramo tudi tržnico na vinski cesti Jeruzalem, kjer omogočamo lokalnim ponudnikom dodatno možnost prodaje svojih izdelkov. Tržnico obišče več turistov kot domačinov in jo bomo organizirali tudi v letu 2022.

Delovni čas Tržnice Ormož: vsak petek med 8.00 in 12.00.

Delovni čas Tržnice na Vinski cesti Jeruzalem: vsak petek in sobota med 13.00 in 18.00, v času odprtih vinskih kleti.

Informacije: Javi zavod TKŠ Občine Ormož, Grajski trg 3, 2270 Ormož, telefonska številka: (02) 741 53 56; M 051 634 311; tic@jeruzalem-slovenija.si; www.jeruzalem-slovenija.si

Slovenski tradicionalni zajtrk

Besedilo: **Zapisala Suzana Videmšek**

Foto: **arhiv šole**

V petek, 19. novembra 2021, je na naši šoli potekal tradicionalni naravoslovni dan Tradicionalni slovenski zajtrk. Vsako leto je tretji petek v novembru namenjen temu projektu, s katerim poudarjamo pomen slovenske lokalno pridelane hrane. Na ta dan postrežemo tradicionalna lokalna živila zajtrka: med, maslo, mleko, kruh, jabolko. Po zdravem in okusnem zajtrku se pa učenci udeležijo različnih delavnic, ki so povezane z zdravim načinom življenja.

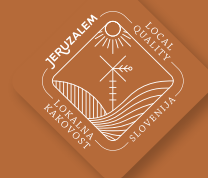
Letos so se učenci prvega in drugega razreda ukvarjali z jabolki. Učenci tretjega razreda so spoznavali značilnosti mleka. Učenci četrtega razreda so kisali repo in zelje, petarji so govorili o pomenu čebel in izdelavi medu. Učenci šestega in sedmega razreda so spoznavali zelišča in si s pomočjo lokalnega podjetja Botanik izdelali ognjičevo kremo in čaj Možganček. Učenci osmega in devetega razreda so pa razmišljali o svoji samopodobi v okviru delavnic Rdečega križa. Delavnice so zaradi epidemioloških razmer tokrat potekale v mehurčkih, vendar je bilo vseeno zelo zanimivo. Učenci so ustvarjali, kuhali, pekli, izdelovali izdelke, razpravljali in se ponovno spomnili, da je zdravje naše največje bogastvo, ki ga moramo varovati!

vodeno doživetje

MED GORICAMI IN RAVNICAMI DESTINACIJE JERUZALEM SLOVENIJA

*Preizkusite se v lončarjenju in doživite avtentično
prleško kulinariko z okusi Jeruzalema.*

PROGRAM:

- 3-dnevno (2 nočitvi) vodeno doživetje;
- visokokakovostna prleška kulinarika s pokušino vrhunskih vin;
- rokodelska delavnica *Lončarjenje in oblikovanje gline z Uršo* (izdelan lončarski izdelek obdržite);
- prosti čas z edinstvenim sončnim vzhodom in zahodom;
 - kolesarjenje;
 - ogled "cimprače";
- obisk Naravnega rezervata Ormoške lagune;
 - ogled Jeruzalema.

V CENO VKLJUČENO:

2x polni penzion (obilni prleški zajtrk, kosilo in večerja, vključno s kozarcem vina/soka ob kosilu in večerji), turistična taksa, 3+6 vzorcev vina v vinskih kletih, rokodelska delavnica, oljova super pokušina, izposoja koles, ogled Jeruzalema, voden ogled Naravnega rezervata Ormoške lagune, voden ogled "cimprače", prevoz v kombiju, voznika in lokalnega turističnega vodnika z licenco.

445,00 €/osebo*

*Cena velja za skupino 8 oseb.

Informacije, rezervacije in program: Javni zavod TKŠ Občine Ormož, Grajski trg 3, 2270 Ormož **t.** +386 (0)2 741 53 56, +386 (0)51 63 43 11, **e.** tic@jeruzalem-slovenija.si **www.** jeruzalem-slovenija.si Organizator si pridružuje pravico do spremembe programa in cene.

 SLOVENIA
EUROPEAN REGION OF GASTRONOMY
AWARDED 2021

Gostilna ČRNI RIBIČ Erik Dragarič s.p. Frankovci 2a, 2270 Ormož Tel. št.: 02 7402 374 in 031 803 969					SESTAVIL: Jože Burko	ČASNIKA- RICA, KOLUM- NISTKA	ODSOTNOST S KRAJA ZLOČINA	HRVAŠKO MESTO V DALMACIJI	TELEVIZIJA	ZA POL- TONA ZVISANI TON A	ŽIVINO- ZDRAVNIK	REKA V AZIJI (IZ ČRK- KARAS)
					PAST, ZANKA							
					ANGLEŠKI IGRALEC, REŽISER (LAURENCE)							
					AMERIŠKI IGRALEC DIESEL				SLOVENSKA TISKOVNA AGENCIJA			
					ORGANSKO VEČANJE				VRSTA DVGALA			
										EDVARD KOCBEK		
										ARISTOTEL (KRAJŠE)		
Težje besede: ARAKS, BAER, OLIVIER	VRSTA PLESA	SLOVENSKI PISATELJ IN REVOLU- CIONAR (JOŽE)	SANKE RTV NAPOV. BATISTA ŠTADER					NOR. SMUČ. SKAKALEC GRINI				
								SOL IZ SOLIN				
NEZA- UPANJE V KAJ, DVOM							SLOVENSKA PEVKA AVSENAK GALINA ULANOVA					SLOVENSKI PEVEC SMOLAR
VELIKA TRGOVINA												
PREBIVA- LEC EVROPSKE OTOŠKE DRŽAVE					KOKOŠ					ANA DREV		
					AMERIŠKI PRESEDE- NIK BIDEN					ELASTIČNI POLITIK, ELASTIK		
PESEM ŽALOS- TINKA PRI RIMLJANIH							SENEI DROHIR					
							OSEBNI ZAJMEK					
GABI NOVAK			ANTONIO OLIVEIRA			OGRADA ZA SVINJE (IZ ČRK- KOLO)					ELEK- TRIČNO PREKIN- JALO	TELO- VADNA PRVINA
			DOMOVINA NEKDANI ILIRCEV									
Občina Ormož	DRŽAVA V JUŽNI AMERIKI					POVEČANJE, PORAST						
	VINKO SIMEK					SLOVENSKI PESNIK (LOIZE)						
SLOVENSKI PEVEC RESNIK					KONJSKI TEK					100		
					ATA (LJUBKO- VALNO)					NEMŠKI ZOOLOG (KARLE.)		
AFRIŠKI PASASTI KUŠČAR							VEJA ZA OBTIKANJE GRAHA					
Križanke bistrijo um.	ŽIVLJEN- SKA TEKOČINA	VELIKO REŠETO					AMATER, DILETANT					GROBO DOMAČE SUKNO, RASEVINA
		SLOVENSKI RAPER TRKAJ					NEKDANI CITROENOV AVTO					
OCENA, PREŠOJA								SLOVENSKI ALPINIST (FRANC)				
								OTON ŽUPANČIČ				
DEL LJUBLJANE						ZAVRA- ČANJE MORALNIH NAČEL						
HRVAŠKO LETOVIŠČE PRI OPATJI				REŠEVALNI GORSKI ČOLN, AKIA		ŽITO TOPLIH KRAJEV				SLOVENSKA PLAVALKA (URŠKA)		

Rešitev križanke – geslo iz osenčenih polj prepišite na dopisnico in jo do petka, 8. 4. 2022 pošljite na naš naslov: Občina Ormož, Ptujška c. 6, 2270 Ormož. Sponzor nagradne križanke je Gostilna ČRNI RIBIČ, Erik Dragarič s.p. Frankovci 2a, 2270 Ormož.

1. nagrada – 1x kosilo
2. nagrada – 1x lignji na pariški način s prilogo
3. nagrada – 1x orada na žaru s prilogo

Rešitev križanke: SEPTEMBER 2021

Vodoravno: SLANINA, PINGVIN, RAD, AKI, DINO, NIL, KANARKA, OBERST, ARKO, KANU, EL, KOSA, OL, HEROJ, BOH, KROG, ČUTILA, SAAB, CENILEC, ANTENA, KAC, TIARA, TAMARA, OS, ESTERA, JAM, TICINO, TRAK, PAIR, PALI, EZA, OKER, LOKATAR, TACA, OGORINA. GESLO KRIŽANKE: DINO KRUBOBEREC

Nagrajenci:

1. nagrada: SILVA STRELEC, JASTREBICI 7, 2276 KOG
2. nagrada: STANKO MORAVEC, VIČANCI 78A, 2274 VELIKA NEDELJA
3. nagrada: KOVAČEC GRETA, DOBRAVA 11, 2270 ORMOŽ

Nagrajenci so že bili obveščeni po pošti.

eurospin.si

Italijanska kakovost po nizkih cenah odslej tudi v Ormožu.

Pametni nakup

Pri Eurospinu želimo italijansko kakovost po nizkih cenah pripeljati v vse slovenske kraje, zato smo 16. decembra odprli novo poslovalnico v Ormožu. Vsak dan vas od ponedeljka do sobote, med 8.00 in 20.00 uro, pričakujejo nizke cene, kakovost in lastne blagovne znamke.